Förvaltningsförfarandet vid val av kyrkoherde

kyrkan och verk

Publikationer från Ev.-luth. kyrkan i Finland 25
Kyrkan och verksamheten

Förvaltningsförfarandet vid val av kyrkoherde

Publikationer från Ev.-luth. kyrkan i Finland 25
Kyrkan och verksamheten

Kyrkostyrelsen

Helsingfors 2015

Förvaltningsförfarandet vid val av kyrkoherde

© Kyrkostyrelsen

Publikationer från Ev.-luth. kyrkan i Finland 25,
Kyrkan och verksamheten

Rekommendationer, anvisningar och handledningar

Ärendenummer 2014-00825

Layout och ombrytning: Unigrafia

ISBN 978-951-789-495-1 (hft)
ISBN 978-951-789-496-8 (PDF)

ISSN 2341-9393 (tryckt)
ISSN 2341-9407 (webbpublikation)

Unigrafia
Helsingfors 2015

MILJÖMÄRKT
441 697
Trycksak

SISÄLLYS

1 Inledning ... 5

2 Valsätt, ansökningsförfarande och granskning av de sökandes behörighet ... 6
2.1 Val av valsätt ... 6
2.2 Särskilda behov i tjänsten ... 7
2.3 Ledigförklaring av en tjänst ... 8
2.3.1 Platsannons ... 9
2.3.2 Senareläggning av ledigförklarandet ... 10
2.4 Ansökningar ... 10
2.5 Ny ledigförklaring av en tjänst ... 11
2.6 Granskning av de sökandes behörighet ... 12
2.7 Lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn ... 18

3 Direkt kyrkoherdeval ... 19
3.1 Valförslag ... 19
3.1.1 Valförslag ... 19
3.1.2 Endast en behörig sökande ... 21
3.2 Valinformation ... 22
3.3 Val av valnämnd ... 22
3.4 Förteckning över röstberättigade ... 24
3.5 Röstningstider och röstningsställen ... 28
3.6 Kungörelser och meddelandekort ... 29
3.7 Valnämndens övriga uppgifter ... 32
3.8 Förhandsröster och rösträkning ... 34
3.8.1 Granskning av förhandsröstningshandlingar ... 34
3.8.2 Rösträkning ... 35
3.9 Åtgärder efter valet ... 39

4 Indirekt kyrkoherdeval ... 42
4.1 Domkapitlets utlåtande om sökande samt valberedare ... 42
4.1.1 Domkapitlets utlåtande ... 42
4.1.2 Utseende av valberedare ... 42
4.2 Valförrättning i församlingen ... 43
4.2.1 Normer som styr tillsättandet av tjänster ... 43
4.2.2 Intervju med de sökande ... 44
4.2.3 Beredning av beslutsförslag ... 46
4.2.4 Val i två omgångar som förrättas av ett organ ... 49
4.2.5 Delgivning av valresultat, ändringssökande och tjänsteförordnande ... 50

4.3 En enda sökande 53

5 Handlingar 54
5.1 Handlingarnas offentlighet 54
5.1.1 Ansökningshandlingar 56
5.1.2 Handlingar som gäller jämförelse av sökande 56
5.1.3 Förteckning över röstberättigade i direkt kyrkoherdeval 59
5.2 Förvaring av handlingar 61

1 INLEDNING

Bestämmelserna om kyrkoherdeval i kyrkolagen, kyrkoordningen och valordningen för kyrkan reviderades från början av 2014. Dessutom trädde en nästan helt ny valordning för kyrkan i kraft 1.7.2014 (416/2014). Kyrkoherden utses i första hand genom direkt val, där 18 år fyllda församlingsmedlemmar har rösträtt (*direkt kyrkoherdeval*). På begäran av kyrkofullmäktige eller församlingsrådet kan domkapitlet dock besluta att kyrkoherden ska utses genom ett val som förrättas av kyrkofullmäktige eller församlingsrådet (*indirekt kyrkoherdeval*). Även flera församlingars gemensamma kyrkoherde kan väljas genom indirekt val. Förvaltningsförfarandet i indirekt kyrkoherdeval följer i huvudsak förvaltningsförfarandet vid kaplansval.

Den här handboken grundar sig dels på betänkandet Förvaltningsförfarandet vid val av kaplan (Centralförvaltningen för Ev.luth. kyrkan i Finland, Serie B 2003:2), som utarbetades av en arbetsgrupp som tillsattes av biskopsmötet 2001, dels på betänkandet Informationspraxis och administrativa anvisningar vid kyrkoherde- och biskopsval (Centralförvaltningen för Ev.luth. kyrkan i Finland, Serie C 2006:10), som utarbetades av en arbetsgrupp som tillsattes av Kyrkostyrelsen 2006. Anvisningarna har dock uppdaterats för att svara mot gällande bestämmelser.

Den uppdaterade handboken är sammanställd av ecklesiastikrådet Pirjo Pihlaja. Handboken har kommenterats av lagfarna assessorer vid Åbo ärkestift samt Kuopio, Lappo och Esbo stift, tack till dem för detta.

2 VALSÄTT, ANSÖKNINGSFÖRFARANDE OCH GRANSKNING AV DE SÖKANDES BEHÖRIGHET

2.1 Val av valsätt

När en kyrkoherdetjänst förklarats ledig har församlingen möjlighet att överväga indirekt val. Då bör församlingen bland annat beakta församlingsmedlemmarnas intresse för församlingens och kyrkoherdens uppgifter och för att påverka församlingens verksamhet samt det lokala valdeltagandet vid föregående församlingsval eller kyrkoherdeval. Det är motiverat att församlingen informerar om det kommande valet i enlighet med 7 kap. 9 § 2 mom. i kyrkoordningen i så god tid att församlingsmedlemmarna har möjlighet att föra diskussioner i medierna även om valsättet. Det är församlingens kyrkoråd eller församlingsrådet som ansvarar för informationen om kyrkoherdeval.

Kyrkofullmäktige eller, i en församling som ingår i en kyrklig samfällighet, församlingsrådet ska sända en begäran om indirekt val till stiftets domkapitel innan tjänsten förklaras ledig. Om ingen begäran sänds utses kyrkoherden genom direkt val.

Beslut om att kyrkoherden utses genom indirekt val fattas av stiftets domkapitel. Domkapitlet kan i sitt eget övervägande beakta både församlingsorganens motiveringar och sin egen syn på församlingens behov. I praktiken kan domkapitlet dock endast av särskilda skäl avgöra frågan om valsättet på ett sätt som avviker från församlingens begäran.

Beslutet om valsätt ska fattas innan domkapitlet förklarar tjänsten ledig. Det är ändamålsenligt att domkapitlet ger församlingen tillfälle att ta ställning till valsättet. Om församlingen inte lämnar någon begäran behövs inte nödvändigtvis något separat beslut om valsättet, utan valet förrättas då som direkt val med stöd av lagen. I regel begär domkapitlet information av församlingen om särskilda behov i anslutning till den tjänst som förklaras ledig. Samtidigt kan församlingens kyrkofullmäktige eller församlingsrådet också ta ställning till valsättet.

Domkapitlets beslut om valsätt ingår i valberedningen och ändring i beslutet kan inte sökas separat.

KL 23 kap. 11 § **Kyrkoherdeval**

*Församlingens kyrkoherde väljs av församlingens i detta val röstberättigade medlemmar (**direkt kyrkoherdeval**).*

*På begäran av kyrkofullmäktige eller församlingsrådet kan domkapitlet besluta att kyrkoherden väljs genom ett val som förrättas av kyrkofullmäktige eller församlingsrådet (**indirekt kyrkoherdeval**).*

Domkapitlet kan besluta att en gemensam kyrkoherde utses genom indirekt val om någon av de församlingar som delar på den gemensamma kyrkoherdetjänsten begär det.

Beslut om förrättande av indirekt val ska fattas innan tjänsten ledigförklaras.

2.2 Särskilda behov i tjänsten

Innan tjänsten förklaras ledig ska man utreda vilka kriterier som används för bedömning av potentiella sökandes skicklighet och förmåga i relation till den lediga tjänsten. Utgångspunkten är naturligtvis uppgifterna i kyrkoherdetjänsten som fastställts i 6 kap. 13 § i kyrkoordningen. Dessutom kan man beakta behov som härrör från församlingens omvärld, församlingens storlek och övriga förhållanden i församlingen.

Domkapitlet kan utreda tjänstens särskilda behov i samarbete med församlingen innan tjänsten förklaras ledig, dvs. innan den egentliga tillsättningsprocessen inleds. Det kan till exempel innebära att man hör kyrkofullmäktige eller församlingsrådet.

Efter att tjänsten förklarats ledig får de särskilda behoven i tjänsten som bör beaktas inte ändras eller kompletteras i domkapitlets förslag (*indirekt val*) eller i domkapitlets utlåtande om de sökande (*direkt val*). Det skulle strida mot god förvaltningssed.

KO 6 kap. 13 §

Kyrkoherdens uppgift är att leda församlingsverksamheten enligt 4 kap. i kyrkolagen. Kyrkoherden svarar för att gudstjänsten, de heliga sakramenten, de kyrkliga förrättningarna och förkunnelsen sköts på rätt sätt samt för den enskilda själavården. Kyrkoherden ska också ha tillsyn över att församlingens övriga verksamhet såsom kristen fostran och undervisning, diakoni samt evangelisations- och missionsarbete bedrivs i enlighet med kyrkans bekännelse och uppgift.

Kyrkoherden svarar för pastorskansliets verksamhet och församlingens arkiv.

Kyrkoherden är högsta chef för tjänsteinnehavarna och arbetstagarna vid församlingens gudstjänster, de kyrkliga förrättningarna och det andliga arbetet i övrigt samt i pastorskansliet. Kyrkofullmäktige eller församlingsrådet kan bestämma, att tjänsteinnehavare eller arbetstagare som står under kyrkoherden är chef för andra tjänsteinnehavare eller arbetstagare som står under kyrkoherden och som nämns i beslutet.

Som ordförande för kyrkorådet övervakar kyrkoherden att kyrkorådets beslut som gäller församlingens förvaltning och ekonomi följs och att de är lagliga.

Bestämmelser och föreskrifter om kyrkoherdens uppgifter gäller också den som förordnas att sköta en kyrkoherdetjänst.

2.3 Ledigförklaring av en tjänst

När domkapitlet rett ut de särskilda behoven i tjänsten och eventuellt fattat beslut om förrättande av indirekt val, förklarar domkapitlet tjänsten ledig att sökas med en ansökningstid på minst 14 dagar genom att publicera en platsannons på lämpligt sätt. I kyrkoordningen finns inte längre några separata bestämmelser om att platsannonsen ska publiceras i en tidning eller webbtjänst, men dessa sätt ska fortsättningsvis betraktas som lämpliga. Den tidning där platsannonsen publiceras ska ha en tillräckligt stor upplaga så att annonsen får synlighet. Dessutom är det motiverat att också iaktta bestämmelsen i 6 kap. 10 § i kyrkolagen om att ledigförklarade tjänster ska anslås på arbetsgivarens anslagstavla för offentliga meddelanden. Eftersom det är församlingen som är kyrkoherdens egentliga arbetsgivare ska platsannonsen sättas upp på både domkapitlets och församlingens anslagstavlor.

KO 6 kap. 14 § 1 mom.

När en kyrkoherdetjänst eller en kaplanstjänst har blivit ledig ska domkapitlet lediganslå tjänsten med en ansökningstid på minst 14 dagar genom att publicera annonsen på lämpligt sätt.

2.3.1 Platsannons

Platsannonsen ska innehålla:

1. uppgifter om den ledigförklarade tjänsten,
2. uppgifter om behörighetskraven i tjänsten,
3. uppgifter om de förutsättningar som den sökande önskas ha men som i sig inte räknas som behörighetskrav,
4. uppgifter om behörighetskrav gällande språkkunskaper samt språkkunskaper som förutsätts i arbetet eller som räknas som merit,
5. uppgifter om bilagor som ska fogas till ansökan,
6. uppgifter om valsättet,
7. uppgifter om vart ansökningarna ska skickas och
8. tidsfrist för inlämnandet av ansökningar (*ansökningstid*), samt
9. kontaktuppgifter till den person som kan ge närmare information om tjänsten och tillsättandet av den.

I regel sätter domkapitlet upp sin egen platsannons på anslagstavlan och publicerar den i en tidning med nationell upplaga. Tidningsannonsen kan också vara en kort blänkare, och i så fall finns den egentliga platsannonsen på webbplatsen. Även församlingen kan publicera en egen platsannons där man bland annat kan uppge vem i församlingen som ger närmare information om tjänsten och tillsättningsprocessen. Församlingens platsannons kan dock inte strida mot domkapitlets annons. Den får inte heller innehålla fler behörighetsvillkor än domkapitlets annons, eftersom de valkriterier som anges i platsannonsen är bindande.

Användarvänlighet är en bra utgångspunkt när man skriver platsannonsen och väljer publiceringskanal. Med tanke på den sökandes rättsskydd är det viktigt att platsannonsen är tydlig. Den sökande ska av annonsen kunna förstå vad som krävs för tjänsten, vad som förutsätts i praktiken och vad som därtill önskas, med andra ord vilka slags kunskaper och färdigheter som behövs i den aktuella kyrkoherdetjänsten.

KO 6 kap. 3 §

När en tjänst tillsätts eller någon anställs i ett annat anställningsförhållande ska arbetsgivaren försäkra sig om att den som anställs har den språkkunskap som arbetsuppgifterna förutsätter.

I meddelandet om att en tjänst eller ett annat anställningsförhållande är ledigförklarat eller vakant ska eventuella behörighetsvillkor som gäller språkkunskap samt den språkkunskap som arbetsuppgifterna förutsätter eller som räknas som merit vid anställningen nämnas.

2.3.2 Senareläggning av ledigförklarandet

Domkapitlet kan besluta att en kyrkoherdetjänst inte förklaras ledig om de villkor som anges i kyrkoordningen uppfylls. I praktiken är det då fråga om att skjuta fram ledigförklarandet av tjänsten, vilket kan göras för högst ett år i sänder. Ett år efter det första beslutet om framskjutandet ska domkapitlet på nytt överväga om grunderna fortfarande uppfylls eller om tjänsten bör förklaras ledig.

Domkapitlet kan besluta att ledigförklarandet av en tjänst skjuts fram om en ändring av församlingsindelningen är aktuell så att församlingen ska anslutas till en annan församling eller annars håller på att gå samman med en annan församling. Beslutet kan också fattas inom ramen för andra arrangemang som gäller församlingen och som utgör en grund för bedömningen att kyrkoherdetjänsten blir överflödig. Detta kan bli aktuellt till exempel när man överväger att inrätta en gemensam kyrkoherdetjänst för flera församlingar. Tjänsten behöver inte heller förklaras ledig när det finns andra särskilda skäl till det.

Före beslutet om att skjuta fram ansökningstiden ska församlingen alltid höras med stöd av 34 § i förvaltningslagen (434/2003).

KO 6 kap. 14 § 2 mom.
Domkapitlet kan för högst ett år i sänder besluta att kyrkoherde- eller kaplanstjänsten inte ledigförklaras om
1) ett projekt som gäller anslutning av församlingen till en annan församling har inletts,
2) domkapitlet anser att en omorganisering av församlingen kan leda till att tjänsten blir överflödig,
3) det i övrigt finns en särskild orsak för detta.

Förvaltningslag
34 § 1 mom. ***Hörande av part***
Innan ett ärende avgörs ska en part ges tillfälle att framföra sin åsikt om ärendet och avge sin förklaring med anledning av sådana yrkanden och sådan utredning som kan inverka på hur ärendet kommer att avgöras.

2.4 Ansökningar

Ansökningarna lämnas till domkapitlet, till den adress som domkapitlet uppgett och inom den utsatta tidsfristen (*ansökningstiden*). Ansökningar som lämnas in efter att ansökningstiden gått ut beaktas inte när tjänsten tillsätts.

Sökande till en kyrkoherdetjänst ska till sin ansökan bifoga:

1. matrikelutdrag,
2. intyg över den sökandes skicklighet och förmåga att sköta den ledigförklarade tjänsten som inte framgår av matrikelutdraget men som den sökande vill hänvisa till,
3. intyg över den sökandes hälsotillstånd.

KL 6 kap. 16 § 4 mom. ***Redogörelse för hälsotillståndet vid anställning i tjänsteförhållande och vid prästvigning***

Den som söker en kyrkoherdetjänst ska till ansökningshandlingarna foga uppgifter om förutsättningarna att sköta uppgiften med beaktande av hälsotillståndet samt dessutom i enlighet med vad domkapitlet bestämmer vid behov delta i kontroller och undersökningar för att utreda saken.

2.5 Ny ledigförklaring av en tjänst

Domkapitlet kan av grundad anledning besluta att förlänga ansökningstiden eller att förklara tjänsten ledig på nytt. Grundad anledning till att förlänga ansökningstiden eller förklara tjänsten ledig på nytt finns bland annat när ingen har sökt tjänsten eller ingen av de sökande uppfyller behörighetsvillkoren. Tjänsten kan också förklaras ledig på nytt om endast en behörig person sökt tjänsten och församlingens kyrkofullmäktige eller församlingsrådet begär det, eller om en ny ansökningstid av andra orsaker ligger i församlingens intresse. Vad som ligger i församlingens intresse kan också församlingen själv bedöma, efter att ha fått information om de sökande och deras skicklighet och förmåga att sköta tjänsten. Med stöd av förvaltningslagen bör församlingen höras när man överväger att förklara tjänsten ledig på nytt och ansökningar till tjänsten har inkommit.

I den nya platsannonsen, som ska innehålla de uppgifter som anges under punkt 2.3.1, ska man samtidigt meddela huruvida ansökningar som kommit in under den första omgången kommer att beaktas.

Vid behov kan domkapitlet också efter att ansökningstiden gått ut fatta beslut om att inte tillsätta en tjänst, om det enligt 6 kap. 14 § 2 mom. i kyrkoordningen finns en grund för det som inte var känd när tjänsten tidigare förklarades ledig.

Om det av särskilda skäl beslutas att en tjänst som endast sökts av en behörig sökande inte ska tillsättas, och tjänsten under den nya ansökningstiden inte söks av en enda sökande som uppfyller behörighetsvillkoren, ska tjänsten förklaras ledig på nytt inom ett år från det att ansökningstiden gått ut. Ett beslut om att inte tillsätta en tjänst innebär att den pågående tillsättningsprocessen avbryts. Beslut om att inte tillsätta en tjänst kan inte överklagas genom besvär (KL 24:14). Detta är motiverat eftersom ingen har en subjektiv rätt till den tjänst som sökts.

Samtidigt kan inte heller arbetsgivaren tvingas att anställa den enda person som sökt tjänsten.

KO 6 kap. 15 § 3 mom.
Domkapitlet kan av grundad anledning besluta att förlänga ansökningstiden, om ett nytt ansökningsförfarande eller att tjänsten inte tillsätts.

KO 6 kap. 17 §
Domkapitlet kan på begäran av kyrkofullmäktige, församlingsrådet eller kapellrådet på nytt förklara kyrkoherde- eller kaplanstjänsten ledig, om tjänsten har sökts av endast en behörig sökande eller om det ligger i församlingens intresse.
Om nya sökande till kyrkoherde- eller kaplanstjänsten som uppfyller behörighetsvillkoren inte anmäler sig under den nya ansökningstiden, ska domkapitlet på begäran av kyrkofullmäktige, församlingsrådet eller kapellrådet utfärda tjänsteförordnande för den behöriga sökanden. I annat fall kan domkapitlet av grundad anledning besluta att tjänsten inte ska tillsättas.
Efter beslutet om att tjänsten inte ska tillsättas ska tjänsten förklaras ledig inom ett år från det att ansökningstiden löpt ut.

2.6 Granskning av de sökandes behörighet

När ansökningstiden gått ut ska domkapitlet utan dröjsmål granska de sökandes behörighet för tjänsten. Ansökningar som kommit in efter att ansökningstiden gått ut behandlas inte. Om en ansökan är bristfällig, till exempel så att den saknar en nödvändig bilaga såsom läkarintyg, ska den sökande i enlighet med förvaltningslagen uppmanas att komplettera sin ansökan.

Förvaltningslag
18 § ***Ankomstdag för en handling***

En handling anses ha kommit in till en myndighet den dag då den har getts in till myndigheten.

Som ankomstdag för en handling som har sänts per post betraktas också den dag då handlingen har kommit till myndighetens postbox eller då myndigheten har tillställts ett meddelande om att försändelsen har kommit in till ett postföretag.

22 § ***Komplettering av handlingar***

Är en handling som har tillställts en myndighet bristfällig, ska myndigheten uppmana avsändaren att komplettera handlingen inom en viss tid, om det inte är onödigt med tanke på avgörandet av ärendet. Avsändaren av handlingen ska upplysas om hur handlingen ska kompletteras.

En handling som har kommit in till en myndighet behöver inte kompletteras med en underskrift, om handlingen innehåller uppgifter om avsändaren och det inte finns anledning att betvivla handlingens autenticitet och integritet.

En part kan också på eget initiativ komplettera sin ansökan eller någon annan handling som parten har gett in för behandlingen av ett ärende, samt under behandlingens lopp ge in sådana handlingar som behövs för att ärendet ska kunna avgöras.

KL 6 kap. 12 § 1 mom. ***Anställning i tjänsteförhållande***

I ett tjänsteförhållande som offentligt har förklarats ledigt, kan endast den anställas som skriftligt har sökt tjänsten innan ansökningstiden löpte ut och som då uppfyllde behörighetsvillkoren. Till ansökan ska fogas en redogörelse för sökandens behörighet.

I första hand granskas om de som sökt tjänsten uppfyller behörighetsvillkoren enligt kyrkoordningen. De särskilda behörighetsvillkoren för kyrkoherdetjänster är:

1. Den sökande ska ha avlagt pastoralexamen. Av den som söker en kyrkoherdetjänst i en domkyrkoförsamling krävs högre pastoralexamen.
2. Den sökande ska ha examen i ledning av församlingsarbete.
3. Av kyrkoherden i en enspråkig församling krävs utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i församlingens språk samt nöjaktig förmåga att förstå det andra språket. I en tvåspråkig församling krävs utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i församlingens majoritetsspråk samt goda muntliga och skriftliga kunskaper i det andra språket.

Dessa villkor ska vara uppfyllda när ansökningstiden går ut. Den språkkunskap som krävs kan dock också påvisas efter att ansökningstiden gått ut, om detta inte fördröjer behandlingen av ärendet. Dessutom kan domkapitlet på ansökan bevilja dispens från kravet på språkkunskaper.

Kravet på examen i ledning av församlingsarbete fastställdes genom en ändring av kyrkoordningen (10.11.1995/1692) som trädde i kraft i början av 1996. Enligt övergångsbestämmelsen började man dock kräva denna examen först för kyrkoherdetjänster som ledigförklarades 2002. Genom en ändring av kyrkoordningen som trädde i kraft 1999 (1014/1998) ändrades övergångsbestämmelsen i det föregående beslutet så att präster som redan har en kyrkoherdetjänst inte behöver ha examen i ledning av församlingsarbete när de söker en annan kyrkoherdetjänst. I biskopsmötets beslut om examen i ledning av församlingsarbete anges också vilka examina som kan jämställas med denna examen (8.2.2000/79). I november 2010 antog kyrkomötet ändringar i bestämmelserna om tjänsteinnehavare som trädde i kraft 1.6.2013. I ändringen av kyrkoordningen (1009/2012) ingår inte längre den tidigare övergångsbestämmelsen. Därmed ska examen i ledning av församlingsarbete eller en därmed jämförbar examen numera krävas av alla som söker en kyrkoherdetjänst. Examen ska också krävas av sökande som redan har en annan kyrkoherdetjänst.

Behörighet för kyrkoherdetjänster saknar den som:

1. inte har avlagt de examina som krävs för tjänsten,
2. har avstängts från utövandet av prästämbetet,
3. samtidigt söker en annan kyrkoherdetjänst som tillsätts genom direkt val, förutom i de fall som avses i 6 kap. 18 § 2 och 3 mom. i kyrkoordningen,
4. uppenbart saknar förutsättningar för att sköta tjänsten.

Enligt punkt 3 ovan kan en person alltså samtidigt söka flera kyrkoherdetjänster som tillsätts genom indirekt val, men inte flera tjänster som tillsätts genom direkt val. Påvisande av förutsättning enligt punkt 4 i förteckningen grundar sig på domkapitlets bedömning. Då beaktas också bland annat den sökandes mognad, uppförande, tidigare erfarenhet, hälsotillstånd etc.

En kandidat i ett annat direkt kyrkoherdeval som vunnit valet men inte fått sitt tjänsteförordnande inom den utsatta tiden har rätt att söka en annan kyrkoherde- eller kaplanstjänst. Övriga kandidater har rätt att söka en annan tjänst genast efter att valet har förrättats. En sökande som uppförts på förslag är dock kandidat för den första tjänsten ända tills valresultatet har vunnit laga kraft. Med beaktande av bestämmelsen i valordningen för kyrkan om komplettering av valförslag när den på förslag uppförda kandidaten förlorar sin valbarhet kan man anse att en person som sökt en tjänst men inte uppförts på förslag fritt kan söka en annan kyrkoherde- eller kaplanstjänst efter att domkapitlet utfärdat valförslaget.

Utöver de ovan nämnda särskilda villkoren för kyrkoherdetjänster ska den sökande uppfylla de allmänna utnämningsgrunder som anges i grundlagen. De allmänna utnämningsgrunderna för offentliga tjänster är skicklighet, förmåga och beprövad medborgerlig dygd. Med skicklighet avses främst kunskaper och färdigheter som förvärvats genom utbildning eller arbetserfarenhet. Begreppet förmåga

avser över huvud taget sådana personliga egenskaper som förutsätts för goda arbetsresultat, till exempel begåvning, organisationsförmåga, initiativkraft och andra liknande egenskaper som är nödvändiga för att man ska kunna sköta uppgifterna med framgång. Med beprövad medborgerlig dygd avses meriter som förvärvats i samband med allmän frivilligverksamhet och som har relevans för skötseln av tjänsten samt ett gott uppförande. De allmänna utnämningsgrunderna ska tolkas i sammanhang med de allmänna och särskilda behörighetskraven för respektive tjänst och då ska också uppgiftsområdet samt de konkreta arbetsuppgifter som hör till tjänsten beaktas.

Domkapitlets granskning av de sökandes behörighet inkluderar granskning av de föreskrivna behörighetsvillkoren. Därtill bedömer domkapitlet den sökandes meriter och lämplighet, antingen för att uppföra denne på förslag eller för att ge ett utlåtande. De sökandes lämplighet för tjänsten bedöms inte bara utifrån ovan nämnda allmänna utnämningsgrunder, utan också med tanke på de särskilda behov i tjänsten som meddelats av församlingen.

De sökande kan bedömas utifrån deras ansökningshandlingar och genom att intervjua dem. I en intervju ska alla sökande behandlas lika, och därför är det ändamålsenligt att skriva frågorna på förhand och gå igenom dem med alla sökande som intervjuas. Intervjun kan fokusera på utredning av den sökandes lämplighet, till exempel genom frågor om dennes ledarskapsfärdigheter, meriter med tanke på de särskilda behoven i tjänsten och den sökandes motivation för den lediga tjänsten.

Vid behov kan domkapitlet bedöma de sökande genom lämplighetstest som utförs av en utomstående part. Innan valförslaget upprättas kan domkapitlet dessutom begära ett utlåtande av kyrkorådet eller församlingsrådet om de sökande som är behöriga för tjänsten.

KL 6 kap. 3 § 1 och 2 mom. ***Personalens språkkunskaper***

Den språkkunskap som krävs av en tjänsteinnehavare anges i kyrkoordningen så att bestämmelserna i 3 kap. 7 och 8 § och 4 kap. 4 § i denna lag beaktas. Dispens från de behörighetsvillkor som gäller språkkunskap kan beviljas av särskilda skäl. Domkapitlet beviljar dispens för innehavaren av en prästtjänst eller lektorstjänst i en församling eller i en kyrklig samfällighet. Dispens för andra tjänsteinnehavare beviljas av den myndighet som är behörig att inrätta tjänsten i fråga.

När en tjänst ska tillsättas eller någon anställas i ett arbetsavtalsförhållande, ska också en sådan sökande beaktas som efter det att ansökningstiden löpt ut har visat den språkkunskap som krävs, om detta inte fördröjer behandlingen av saken.

KL 6 kap.13 § 1 mom. ***Behörighetsvillkor***

De allmänna utnämningsgrunderna för offentliga tjänster anges i grundlagen.

KO 6 kap. 4 §

Av kyrkoherden i en församling krävs i en enspråkig församling utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i församlingens språk samt nöjaktig förmåga att förstå det andra språket. I en tvåspråkig församling krävs utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i församlingens majoritetsspråk samt goda muntliga och skriftliga kunskaper i det andra språket.

Domkapitlet bestämmer kraven på språkkunskap för en kyrkoherde i andra församlingar än finskspråkiga eller svenskspråkiga eller tvåspråkiga.

Domkapitlet i Uleåborgs stift beslutar om kraven på språkkunskap för kyrkoherden i en tvåspråkig församling som helt eller delvis hör till samernas hembygdsområde. Domkapitlet i Borgå stift beslutar om kraven på språkkunskap för kyrkoherden i en församling i landskapet Åland.

KO 6 kap. 10 §

Den som söker en kyrkoherdetjänst eller kaplanstjänst ska vara präst och ha avlagt pastoralexamen. Av den som söker en kyrkoherdetjänst i domkyrkoförsamlingen krävs högre pastoralexamen. För en kyrkoherdetjänst krävs dessutom examen i ledning av församlingsarbete.

KO 6 kap. 15 § 1 och 2 mom.

När ansökningstiden löpt ut granskar domkapitlet de sökandes behörighet för tjänsten.

Behörig för en kyrkoherde- eller kaplanstjänst är inte en sökande som

1) inte uppfyller behörighetsvillkoren enligt 10 §,

2) har avstängts från utövandet av prästämbetet,

3) söker en kyrkoherdetjänst som tillsätts genom direkt val, förutom i de fall som avses i 18 § 2 och 3 mom.,

4) uppenbart saknar de förutsättningar som krävs för att sköta tjänsten.

KO 6 kap. 18 § 2 och 3 mom.

Den valkandidat som enligt valets utgång ska få tjänsteförordnande för kyrkoherdetjänsten har rätt att söka en annan kyrkoherde- eller kaplanstjänst, om tjänsteförordnandet inte har utfärdats inom tre månader efter att valet förrättades. Om prästen får tjänsteförordnande för flera tjänster ska han eller hon utan dröjsmål meddela domkapitlet vilken tjänst han eller hon tar emot.

Övriga valkandidater har rätt att söka någon annan kyrkoherde- eller kaplanstjänst efter att valet har förrättats. Kandidaten kvarstår dock på förslag till den tjänst han eller hon först sökt till dess ärendet är slutligt avgjort. Om denne får tjänsteförordnande till flera tjänster ska i ärendet förfaras enligt 2 mom.

KVO 3 kap. 60 § 3 mom. ***Ofullständigt valförslag och ändring av valförslag***

Om valförslaget blir ofullständigt och sådana sökande som uppfyller behörighetsvillkoren har ställts utanför valförslaget och dessa meddelar att de håller fast vid sina ansökningar ska domkapitlet upprätta ett nytt valförslag.

2.7 Lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn

Lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn (504/2002) trädde i kraft i början av 2003. Lagens tillämpningsområde omfattar alla tjänste- och arbetsförhållanden, och därmed gäller den också kyrkans tjänsteinnehavare och anställda genom arbetsavtal. I lagen föreskrivs om de förutsättningar under vilka arbetsgivaren är skyldig att begära straffregisterutdrag för påseende när en tjänst ska tillsättas eller av en person som redan har en tjänst. I 6 kap. 33 § i kyrkolagen finns bestämmelser om förfarandet vid val av tjänsteinnehavare och villkorligt val.

Lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn förutsätter att arbetsgivaren kräver att få se ett straffregisterutdrag innan man anställer en tjänsteinnehavare som på det sätt som lagen avser kommer att ha att göra med barn och ungdomar. I en kyrkoherdetjänst har man bara sällan att göra med barn och ungdomar på det sätt som lagen avser. Man har ansett att det årliga ungefär en vecka långa konfirmationslägret i sig inte utgör sådan väsentlig och varaktig interaktion med barn och ungdomar som avses i lagen om kontroll av brottslig bakgrund. I mindre församlingar med få tjänsteinnehavare och arbetstagare kan villkoren enligt lagen dock uppfyllas. Även i detta fall får man begära straffregisterutdrag endast av den person som förordnas till tjänsten. Om tjänsten förutsätter ett straffregisterutdrag ska detta meddelas redan i platsannonsen.

3 DIREKT KYRKOHERDEVAL

Direkt kyrkoherdeval förrättas i enlighet med samma allmänna principer för val som församlingsval. Bestämmelserna om församlingsval tillämpas till exempel på upprättandet av förteckningen över röstberättigade, indelningen av församlingen i röstningsområden, beräkningen av tidsfrister, förhandsröstningen, hemmaröstningen, röstningen och rösträknandet samt fastställandet av valresultatet. Församlingens valnämnd ansvarar för förrättandet av direkt kyrkoherdeval.

3.1 Valförslag

3.1.1 Valförslag

Domkapitlet utfärdar ett valförslag efter att ha granskat de sökandes allmänna och särskilda behörighetsvillkor och deras lämplighet för den lediga kyrkoherdetjänsten. I valförslaget uppför domkapitlet på förslag de tre skickligaste och dugligaste sökandena i rangordning. Målet med uppförandet på förslag är att välja den person som är mest kompetent, lämplig och duglig med tanke på skötseln av tjänsten.

Innan valförslaget utfärdas kan domkapitlet efter eget övervägande begära ett utlåtande av församlingens kyrkoråd eller församlingsrådet om de sökande som är behöriga för tjänsten. Detta är särskilt motiverat när det finns färre än tre behöriga sökande som ska uppföras på förslag. I detta fall har församlingen möjlighet att meddela om den anser att det ligger i församlingens intresse att tjänsten förklaras ledig på nytt.

När sökande uppförs på förslag på basis av skicklighet och förmåga ska man utgå från erfarenhet i tjänsteutövning, den sökandes lämplighet för den aktuella tjänsten och kunskaper som styrks med examina. Den sökandes lämplighet för tjänsten i fråga bedöms i relation till såväl uppgifterna i kyrkoherdetjänsten som de särskilda behov i tjänsten som församlingen meddelat på förhand.

Om tjänsten sökts av både män och kvinnor ska man beakta bestämmelserna i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986) om arbetsgivarens skyldighet att främja jämställdhet samt bestämmelserna om förbud mot diskriminering och om diskriminering i arbetslivet. Även rättsprinciperna inom förvaltning, som regleras i förvaltningslagen, bör beaktas när valförslag upprättas. En närmare redogörelse för dessa finns i avsnitt 4.2.1 och 4.2.3.

Eftersom extra valkandidater slopats bestämmer inte domkapitlet längre vilka av de andra sökandena som är behöriga för tjänsten.

En sökande får återta sin ansökan innan valförslaget utfärdas. Av särskilda skäl kan domkapitlet också godkänna att ansökan återtas senare. Om en sökande

återtar sin ansökan innan valförslaget utfärdas och det inte längre är möjligt att uppföra tre sökande på förslag kan domkapitlet efter att ha hört församlingen förklara tjänsten ledig på nytt om detta ligger i församlingens intresse.

Om en kandidat som uppförts på förslag inte har förrättat en gudstjänst som valprov vid den av domkapitlet utsatta tidpunkten, och kandidaten inte senast därpå följande tisdag har kommit med en godtagbar förklaring till domkapitlet, stryks kandidaten från valförslaget. En kandidat som inte avlagt valprov kvarstår som kandidat utan att förrätta gudstjänst om domkapitlet godkänner kandidatens förklaring till förfarandet.

Om en kandidat som uppförts på förslag återtar sin ansökan av särskilda skäl eller på annat sätt förlorar sin valbarhet ska domkapitlet avbryta valet innan tjänsteförordnande utfärdas. Om ingen röstning ännu förrättats ska domkapitlet ändra valförslaget.

Om valförslaget är ofullständigt av någon av de ovan nämnda orsakerna, och personer som fyller behörighetskraven och som håller kvar sin ansökan har lämnats utanför det ursprungliga valförslaget, kan det kompletteras med en sökande som inte uppförts på förslag. Innan valförslaget kompletteras ska man fråga den kandidat som inte uppförts på förslag om han eller hon vill hålla kvar sin ansökan. Då ska man beakta att en person inte kan vara kandidat i flera direkta kyrkoherdeval samtidigt.

KO 6 kap. 16 § 1 och 2 mom.

Domkapitlet ska upprätta ett valförslag för direkt kyrkoherdeval. Innan valförslaget upprättas kan domkapitlet av kyrkorådet eller församlingsrådet begära ett utlåtande om de sökande som är behöriga för tjänsten. I valförslaget ska domkapitlet placera tre av de sökande som uppfyller behörighetsvillkoren i förslagsrum i den ordning som de anses ha skicklighet och förmåga för tjänsten, med beaktande av de särskilda behoven i tjänsten.

När en kyrkoherde väljs genom direkt val, får en sökande återta sin ansökan innan valförslaget upprättats. Domkapitlet kan av särskilda skäl godkänna att ansökan återtas senare.

KVO 3 kap. 60 § ***Ofullständigt valförslag och ändring av valförslag***

Om en valkandidat inte förrättat den gudstjänst som utgör valprov och inte senast tisdagen efter valprovsdagen lägger fram en godtagbar orsak för detta för domkapitlet ska valkandidaten strykas från valförslaget. Om det har funnits en godtagbar orsak ska kandidaten utan att förrätta gudstjänst alltjämt kvarstå som valkandidat.

Domkapitlet ska avbryta valet om någon av valkandidaterna förlorar sin valbarhet innan tjänsteförordnande har utfärdats. Domkapitlet ska då ändra valförslaget om inte röstning redan har förrättats och någon annan enligt valresultatet ska få tjänsteförordnande.

Om valförslaget blir ofullständigt och sådana sökande som uppfyller behörighetsvillkoren har ställts utanför valförslaget och dessa meddelar att de håller fast vid sina ansökningar ska domkapitlet upprätta ett nytt valförslag.

3.1.2 Endast en behörig sökande

Om endast en av de sökande enligt domkapitlets bedömning uppfyller behörighetsvillkoren ska domkapitlet i regel förklara tjänsten ledig på nytt på begäran av kyrkofullmäktige eller församlingsrådet. Om tjänsten under den nya ansökningstiden inte söks av någon som uppfyller både de allmänna och de särskilda behörighetsvillkoren ska domkapitlet på kyrkofullmäktiges eller församlingsrådets begäran utfärda tjänsteförordnande till den enda behöriga sökanden (KO 6:17).

Eftersom man inte längre kan söka ändring i valförslag görs inget separat valförslag om det finns bara en behörig sökande, utan domkapitlet kan utfärda tjänsteförordnande genast. Ändring kan sökas i domkapitlets beslut om att utfärda tjänsteförordnande till den enda behöriga sökanden genom kyrkobesvär till förvaltningsdomstolen. Rätten att överklaga har parten, dvs. den person vars rättighet, förmån eller skyldighet beslutet gäller. Därmed kan alla som sökt den aktuella tjänsten överklaga domkapitlets beslut. (Se även avsnitt 2.5 och 4.3)

3.2 Valinformation

Direkt kyrkoherdeval förrättas av valnämnden. Med undantag av valkungörelserna och meddelandekortet är det ändå kyrkorådet eller församlingsrådet som ansvarar för valinformationen. Organet kan tillsätta en valarbetsgrupp med uppgift att bereda de praktiska åtgärderna för valkommunikationen. Dessutom är det bra att gå igenom principerna för valinformationen med kandidaterna.

Det är viktigt att de röstberättigade ges tillräckligt med tillfällen att bekanta sig med kandidaterna. För detta ändamål kan man till exempel ordna en **frågetimme** med kandidaten efter dennes valprov, i kyrkan eller på något annat lämpligt ställe. Dessutom kan man ordna en **valdebatt med alla kandidater**, eller vid behov flera sådana.

För valinformationen kan man använda **församlingens tidning, lokaltidningarna och församlingens egen webbkommunikation.** Utöver att presentera kandidaterna kan man med fördel också berätta om kyrkoherdens arbetsuppgifter. Man kan också gå ut med direkt valinformation genom att sända de röstberättigade församlingsmedlemmarna ett **valbrev** med material om valet, såsom information om kandidaterna och valförrättningen. Om församlingen är indelad i röstningsområden kan valmaterialet skickas med meddelandekortet. Även i övrigt är det bra att använda ett meddelandekort med information om rösträtten, tidpunkten för valet och röstningsställena.

KO 7 kap. 9 § 2 mom.
Församlingens medlemmar ska på lämpligt sätt ges tillräcklig information om ärenden av allmänt intresse, som är anhängiga i församlingen och den kyrkliga samfälligheten, om planer på dylika samt om handläggningen och avgöranden i dessa frågor. Kyrkorådet åligger att leda och övervaka denna församlingens informationsverksamhet.

3.3 Val av valnämnd

Direkt kyrkoherdeval förrättas alltid av en valnämnd som utsetts av sittande kyrkofullmäktige eller församlingsråd. Valnämnden ska bestå av kyrkoherden och minst fyra andra medlemmar samt minst lika många ersättare. Ersättarna är inte personliga, men kyrkofullmäktige eller församlingsrådet ska ställas i den ordning i vilken de träder i stället för medlemmarna. Om församlingen inför valet är indelad i röstningsområden ska valnämnden ha så många medlemmar att den kan delas in i sektioner. En sektion är beslutför när den har tre medlemmar.

Kyrkoherden är medlem av valnämnden, men inte nödvändigtvis dess ordförande. På organiseringen av valnämnden tillämpas bestämmelserna i 2 kap. 4 § i

valordningen för kyrkan, även om paragrafen om direkt kyrkoherdeval i valordningen för kyrkan inte direkt hänvisar till denna paragraf. Den valnämnd som utsetts för direkt kyrkoherdeval av kyrkofullmäktige eller församlingsrådet ordnar också följande församlingsval.

Kyrkofullmäktige eller församlingsrådet utser också valnämndens ordförande samtidigt som valnämnden tillsätts. Valnämnden utser en vice ordförande vid sitt första möte. Valnämndens sektion utser en ordförande och en vice ordförande inom sig.

I direkt kyrkoherdeval ansvarar valnämnden för följande uppgifter:

1. Förberedande uppgifter inför valet,
2. Uppgifter i anslutning till förteckningen över röstberättigade,
3. Tryckning av valmaterial såsom röstsedlar, följebrev och valkuvert,
4. Förrättning av förhandsröstning och hemmaröstning,
5. Behandling av förhandsröstningshandlingar,
6. Förrättning av röstning på den egentliga valdagen,
7. Rösträkning, kungörelse av valresultat och andra åtgärder efter valet.

KL 23 kap. 19 § 1 och 2 mom. ***Församlingens och stiftets valnämnder***

För att församlingsval och direkt kyrkoherdeval ska kunna förrättas och organ bildas i enlighet med 10 § 1 mom. ska kyrkofullmäktige eller församlingsrådet tillsätta en valnämnd som består av kyrkoherden och minst fyra andra medlemmar samt minst lika många suppleanter. Suppleanterna ska ställas i den ordning i vilken de träder i stället för medlemmarna.

Kyrkofullmäktige eller församlingsrådet kan besluta att församlingen delas in i röstningsområden, varvid valnämnden delas in i sektioner. En sektion är beslutför med tre medlemmar och dess uppgift är att sörja för verkställandet av röstningen i röstningsområdet enligt vad som närmare föreskrivs i valordningen för kyrkan.

KVO 2 kap. 4 § 1 och 2 mom. ***Valnämnd och centralvalnämnd***

Val ska förrättas av församlingens valnämnd som ska tillsättas senast i maj under valåret. Kyrkofullmäktige eller församlingsrådet utser ordföranden för valnämnden. Valnämnden utser en vice ordförande vid sitt första möte.

Om en församling är indelad i röstningsområden ska till valnämnden utses så många medlemmar att valnämnden kan delas upp i beslutföra sektioner i enlighet med 23 kap. 19 § 2 mom. i kyrkolagen. En sektion ska sköta det praktiska genomförandet av röstningen i röstningsområdet. Sektionen utser en ordförande och en vice ordförande inom sig. För sektioner gäller annars i tillämpliga delar
vad som bestäms om valnämnden.

3.4 Förteckning över röstberättigade

Valnämnden ska för direkt kyrkoherdeval upprätta en förteckning över röstberättigade senast 55 dagar före den fastställda första valdagen. Valnämnden ska inom sig utse två medlemmar med uppgift att kontrollera förteckningen över röstberättigade senast inom loppet av två dagar från den ovan nämnda tidsfristen.

I förteckningen över röstberättigade antecknas de församlingsmedlemmar som har rätt att rösta i direkt kyrkoherdeval och förteckningen upprättas på basis av och med hjälp av uppgifterna i kyrkans gemensamma medlemsdatasystem. I förteckningen över röstberättigade antecknas de röstberättigade samt deras personbeteckning, adress och antal samt vid behov röstningsområdet. För en röstberättigad vars adressuppgifter ska hemlighållas i enlighet med offentlighetslagen (s.k. spärrmarkering) antecknas ingen adress i förteckningen.

I direkt kyrkoherdeval har alla de medlemmar av kyrkan rösträtt som senast den första valdagen fyller 18 år, som har i lagen om hemkommun avsedd hemkommun i Finland och som är antecknade som medlemmar av ifrågavarande församling senast 70 dagar före valet; valdagen räknas alltså inte med. Därför är det möjligt att upprätta förteckningen över röstberättigade först när domkapitlet har fastställt den första valdagen. Information om förteckningens offentlighet finns i avsnitt 5.

Eftersom rösträtten är bunden till medlemskap i kyrkan kan valnämnden göra självrättelser i förteckningen över röstberättigade. Valnämnden har rätt att lägga till en person i förteckningen över röstberättigade eller anteckna att personen saknar rösträtt, om personen felaktigt har utelämnats ur förteckningen, antecknats sakna rösträtt eller inneha rösträtt. Även en person som blivit medlem i kyrkan senare än 70 dagar före den första valdagen och som i övrigt uppfyller villkoren för rösträtt kan läggas till i förteckningen över röstberättigade. Likaså kan en person som utträder ur kyrkan under denna tid antecknas sakna rösträtt. Däremot kan förteckningen över röstberättigade inte korrigeras på grund av att en medlem av kyrkan under nämnda tid överförs eller flyttar till en annan församling. Valnämnden kan genom självrättelse också korrigera andra eventuella fel i uppgifterna om de röstberättigade i förteckningen.

Ändringar i förteckningen över röstberättigade ska göras senast den 16:e dagen före den första valdagen före kl. 16, då förteckningen över röstberättigade vinner laga kraft. I förteckningen antecknas att den har laga kraft. När förteckningen över röstberättigade vunnit laga kraft får valnämnden inte längre göra självrättelser i den.

Även en församlingsmedlem som anser att han eller hon obehörigen utelämnats ur förteckningen över röstberättigade eller att en anteckning om honom eller henne i förteckningen är oriktig har rätt att begära omprövning hos valnämnden inom den utsatta tiden. En begäran om omprövning ska behandlas i valnämnden två veckor efter det att den tid under vilken förteckningen ska hållas framlagd har gått ut.

KL 23 kap. 12 § 2 och 3 mom. ***Rösträtt i församlingsval och direkt kyrkoherdeval***

Vid direkt kyrkoherdeval och direkt kyrkoherdeval som förrättas på nytt på grund av besvär har alla de medlemmar av kyrkan rösträtt som senast den första valdagen fyller 18 år, som har i lagen om hemkommun avsedd hemkommun i Finland och som är antecknade som medlemmar av församlingen i fråga senast 70 dagar före den första valdagen.

Varje röstberättigad har lika rösträtt.

KL 23 kap. 21 § ***Förteckning över röstberättigade***

I förteckningen över röstberättigade ska antecknas de röstberättigade samt deras personbeteckning, adress och antal samt vid behov röstningsområdet. Adressen får dock inte antecknas i förteckningen, om denna uppgift ska hållas hemlig enligt 24 § 1 mom. 31 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. I förteckningen ska det finnas utrymme för anteckningar om utövande av rösträtten samt för anmärkningar.

KL 23 kap. 22 § ***Självrättelse av en förteckning över röstberättigade***

Valnämnden har rätt att ta in en person i förteckningen över röstberättigade för församlingsval eller direkt kyrkoherdeval eller anteckna att personen saknar rösträtt, om personen felaktigt har utelämnats ur förteckningen, antecknats sakna rösträtt eller inneha rösträtt eller om personen har inträtt i eller utträtt ur kyrkan efter de bestämda dagar som avses i 12 §. Om valnämnden anser att en anteckning om personen i förteckningen i övrigt är felaktig, kan valnämnden korrigera felet. Vid församlingsval ska ändringarna göras senast före klockan 16 den 16:e dagen före valdagen och vid direkt kyrkoherdeval senast före klockan 16 den 16:e dagen före den första valdagen.

Om personen antecknas sakna rösträtt i förteckningen över röstberättigade, ska ett skriftligt beslut om detta fattas och beslutet delges personen i fråga på det sätt som bestäms i 24 kap. 11 § 1 mom. Något skriftligt beslut fattas dock inte om personen har avlidit eller dödförklarats efter att förteckningen har upprättats.

Om en person tas in i förteckningen över röstberättigade, ska ett meddelande om detta utan dröjsmål skickas till honom eller henne. Den som har anslutit sig som medlem av kyrkan har i församlingsval rösträtt i den församling till vilken han eller hon har anslutit sig.

Om någon annan felaktig anteckning om en person korrigeras i förteckningen över röstberättigade, ska detta delges personen i fråga utan dröjsmål, om det inte är uppenbart onödigt.

KL 23 kap. 23 § ***Laga kraft för förteckningen över röstberättigade***

Vid församlingsval vinner förteckningen över röstberättigade laga kraft klockan 16 den 16:e dagen före valdagen. Vid direkt kyrkoherdeval vinner förteckningen laga kraft klockan 16 den 16:e dagen före den första valdagen.

En förteckning som vunnit laga kraft ska vid val följas oförändrad. Förteckningen anses ha vunnit laga kraft trots att förvaltningsdomstolen innan förteckningen vunnit laga kraft inte har gett sitt beslut med anledning av anförda besvär. Den som för valnämnden visar upp förvaltningsdomstolens beslut enligt vilket han eller hon är röstberättigad ska dock få utöva sin rösträtt.

KL 24 kap. 7 § ***Rätt att framställa rättelseyrkande och besvärsrätt i fråga om förteckning över röstberättigade***

Den som anser att han eller hon felaktigt utelämnats ur förteckningen över röstberättigade i församlingsval och direkt kyrkoherdeval eller att en anteckning om honom eller henne är oriktig får yrka rättelse och anföra besvär över förteckningen.

Förvaltningsdomstolen ska före valförrättningen i brådskande ordning fatta beslut med anledning av besvär som anförts över valnämndens beslut och sända uppgift om beslutet till den vars rösträtt beslutet gäller och till valnämnden. Valnämnden ska göra behövliga anteckningar i förteckningen över röstberättigade.

KL 24 kap. 9 § 2 och 3 mom. ***Rättelseyrkande- och besvärstid***

Rättelseyrkande över förteckningen över röstberättigade i församlingsval eller direkt kyrkoherdeval ska dock framställas senast den andra vardagen efter att den tid då förteckningen ska hållas framlagd enligt 8 § i valordningen för kyrkan har gått ut samt inlämnas till pastorsexpeditionen eller något annat av församlingens verksamhetsställen som valnämnden beslutar om.

Besvär med anledning av beslut om självrättelse av förteckningen över röstberättigade enligt 23 kap. 22 § 2 mom. och valnämndens beslut med anledning av rättelseyrkande enligt 9 och 62 § i valordningen för kyrkan ska anföras inom sju dagar från det att beslutet har delfåtts. Besvären ska riktas till förvaltningsdomstolen och inom nämnda tid lämnas in till pastorsexpeditionen eller något annat av församlingens verksamhetsställen som valnämnden beslutar om. Valnämnden ska i brådskande ordning sända besvären, ett protokollsutdrag, valnämndens utlåtande och övriga handlingar i ärendet till förvaltningsdomstolen.

KVO 3 kap. 62 § ***Röstlängd***

Röstlängden vid direkt kyrkoherdeval ska upprättas senast 55 dagar före den första valdagen och justeras senast inom två dagar. På röstlängden och uppdelningen av församlingen i röstningsområden tillämpas vad som bestäms i 6–11 §.

Rättelseyrkanden enligt 24 kap. 7 § i kyrkolagen som gäller röstlängden ska behandlas vid valnämndens möte som ska hållas två veckor efter utgången av den tid röstlängden är framlagd för påseende.

KVO 2 kap. 10 § ***Röstlängdens laga kraft***

Röstlängden vinner laga kraft på det sätt som bestäms i 23 kap. 23 § i kyrkolagen. Valnämnden ska i röstlängden anteckna att den har laga kraft.

3.5 Röstningstider och röstningsställen

Direkt kyrkoherdeval inleds efter gudstjänsten den andra söndagen efter det sista valprovet. Valnämnden bestämmer före dagen för det första valprovet när röstningen ska förrättas. Valnämnden bestämmer också röstningsställena och vallokalerna. Till skillnad från församlingsval kan direkt kyrkoherdeval förrättas under en eller två dagar.

Av tradition har kyrkan varit vallokal, men detta förutsätts inte i bestämmelserna. Valnämnden har full prövningsrätt att bestämma röstningsställena på valdagen. Röstningsstället kan till exempel vara ett församlingshem som ligger mer centralt än kyrkan. Om kyrkan även används av en annan församling är det ändamålsenligt att förrätta valet någon annanstans än i kyrkan. Det kan också finnas flera vallokaler på den egentliga valdagen/de egentliga valdagarna. Om församlingen på grund av sin storlek har behov av flera vallokaler på valdagen/valdagarna är det med tanke på att röstningstiden ska vara tillräckligt lång ändamålsenligast att dela in församlingen i röstningsområden. Röstningsställena kan i detta fall ha öppet på valdagen/valdagarna under hela den röstningstid som valnämnden fastställt.

Förhandsröstningen i direkt kyrkoherdeval ska inledas den måndag som följer på den söndag som följer efter det sista valprovet och avslutas på fredagen samma vecka. Förhandsröstning äger rum endast i den församling där kyrkoherden ska väljas. Under förhandsröstningsveckan är röstningsstället varje dag pastorskansliet, eller om inget pastorskansli finns, församlingens kansli kl. 9–18. Andra förhandsröstnings-ställen bestäms av valnämnden.

Hemmaröstningen ska förrättas på förhandsröstningsdagarna mellan kl. 9 och 20. På förhandsröstningsveckans fredag avslutas hemmaröstningen dock redan kl. 16. På förhandsröstningen och hemmaröstningen i direkt kyrkoherdeval tillämpas vad som föreskrivs om förhands- och hemmaröstning i församlingsval i 24–37 § i valordningen för kyrkan.

KVO 3 kap. 61 § ***Tidpunkt för val, röstningsställe och förhandsröstning***

Direkt kyrkoherdeval ska inledas efter avslutad gudstjänst den andra söndagen efter det sista valprovet och avslutas antingen samma dag eller därpå följande måndag. Valnämnden i församlingen ska före dagen för det första valprovet bestämma när röstningen ska verkställas. Valnämnden ska bestämma röstningsställena och vallokalerna.

Förhandsröstningen vid direkt kyrkoherdeval ska inledas den måndag som följer på den söndag som följer efter det sista valprovet och avslutas på fredagen samma vecka. Förhandsröstning äger rum endast i den församling vars kyrkoherde väljs i valet, på pastorsexpeditionen eller församlingens kansli varje dag klockan 9–18 och dessutom vid någon annan tidpunkt på något annat ställe som valnämnden bestämmer samt som hemmaröstning.

KVO 3 kap. 68 § 1 mom. ***Övriga bestämmelser som tillämpas på valet***

På valförrättningen, förhandsröstningen, hemmaröstningen och röstningsförfarandet tillämpas i övrigt i tillämpliga delar bestämmelserna i 22 §, 24–37 § och 39–45 §.

3.6 Kungörelser och meddelandekort

I samband med direkt kyrkoherdeval förekommer tre olika slags kungörelser:

- valnämndens kungörelse om framläggandet av förteckningen över röstberättigade för påseende,
- domkapitlets kungörelse om avgivande av valprov och tidpunkten för valets inledande samt
- valnämndens kungörelse om valförrättandet och om förhands- och hemmaröstningen.

Modeller för de kungörelser som ska upprättas i församlingarna har bifogats (bilaga 1).

Valnämndens kungörelser om förteckningen över röstberättigade och valförrättandet ska publiceras i den tidning församlingen använder för annonsering (*dagstidning, lokaltidning eller församlingstidning)* och anslås på församlingens anslagstavla. Domkapitlets kungörelse ska åtminstone anslås på församlingens anslagstavla, men den kan också publiceras i tidningen.

Förteckningen över röstberättigade kan upprättas först när domkapitlet meddelat vilken dag valet inleds. Av kungörelsen om framläggandet av förteckningen över röstberättigade för påseende ska framgå när och var förteckningen är framlagd, när omprövning gällande förteckningen kan begäras och när den behandlas av valnämnden. Kungörelsen ska anslås på församlingens anslagstavla senast tio dagar innan den ska läggas fram för påseende och hållas där till slutet av den fastställ-

da tiden. I den tidning där församlingen annonserar ska kungörelsen publiceras senast fem dagar innan tiden för påseende börjar.

Domkapitlets kungörelse om avgivande av valprov och tidpunkten för valets inledande sänds till församlingen när domkapitlet har utfärdat sitt valförslag. I kungörelsen uppges vilka kandidater som uppförts på förslag samt deras meriter. Där anges också tidtabellen för valet, dvs. valprovsdagarna och den första egentliga valdagen. Valproven avges på efter varandra följande söndagar vid högmässogudstjänsten, och valet inleds den andra söndagen som följer efter det andra eller tredje valprovet. Målet är att domkapitlet ska förlägga valproven till så likartade söndagar som möjligt. Domkapitlets kungörelse om de sökande och valförrättandet anslås på församlingens anslagstavla två veckor före dagen för den första valpredikan och tas ner först när valförrättningen är över.

På valnämndens kungörelse om tidpunkten och platserna för förhandsröstningen tillämpas bestämmelsen om församlingsval. Kungörelsen om förhandsröstningen ska anslås på församlingens anslagstavla senast åtta dagar innan förhandsröstningen inleds och tas ner först när förhandsröstningstiden gått ut. Dessutom ska kungörelsen publiceras i den tidning som församlingen annonserar i fem dagar innan förhandsröstningen inleds. I annonsen ska man också nämna att det finns möjlighet att rösta hemma.

Valnämnden ska upprätta **en valkungörelse** om det direkta kyrkoherdevalet och när det påbörjas samt om platserna och tiderna för röstning. Kungörelsen ska finnas anslagen på församlingens anslagstavla från den sista dagen för valproven till dess röstningen avslutats. Dessutom ska kungörelsen publiceras i den tidning som församlingen annonserar i senast fem dagar innan förhandsröstningen inleds. Valkungörelsen kan upprättas så att den också innehåller en kungörelse om tidpunkten och platserna för förhandsröstningen.

Om församlingen för ett direkt kyrkoherdeval delas in i röstningsområden ska valnämnden skicka ett **meddelandekort om valet** till de röstberättigade församlingsmedlemmarna. Meddelandekort kan även skickas när församlingens område är ett enda röstningsområde. Kortets viktigaste syfte är att informera den röstberättigade om var han eller hon kan utöva sin rösträtt på den egentliga valdagen/de egentliga valdagarna. Meddelandekortet ska upprättas så att det kan användas som följebrev vid annan förhandsröstning än hemmaröstning. En mall för meddelandekort bifogas (bilaga 2).

KVO 2 kap. 8 § ***Framläggande av röstlängd***

Röstlängden ska med undantag för personbeteckningar hållas framlagd för granskning under tillsyn i minst fyra timmar under två på varandra följande vardagar som följer på justeringen av röstlängden, dock inte på en lördag. Under den ena dagen ska röstlängden hållas framlagd klockan 15–19.

I kungörelsen om framläggande ska nämnas

1) när och var röstlängden finns framlagd,

2) hur yrkande på rättelse av röstlängden görs, och

3) när valnämnden sammanträder för att behandla rättelseyrkanden.

Kungörelsen ska anslås på församlingens anslagstavla senast tio dagar innan röstlängden läggs fram och finnas anslagen tills tiden för påseende utgått. Dessutom ska kungörelsen publiceras i en tidning senast fem dagar innan tiden för påseende börjar.

KVO 2 kap. 11 § ***Meddelandekort***

När en församling är indelad i röstningsområden ska församlingen för var och en som antecknats i röstlängden göra upp ett meddelandekort som innehåller

1) den röstberättigades namn och uppgifter om röstningsområdet samt röstningsstället på valdagen och adressen till det,

2) den röstberättigades stadigvarande adress enligt medlemsdatasystemet på den dag som anges i 6 §,

3) uppgift om vid vilka val mottagaren av meddelandekortet har rösträtt,

4) uppgift om valdagen och tidpunkten för förhandsröstningen,

5) kontaktinformation för den valnämnd som antecknats som kortets avsändare,

6) uppgifter om medlemsdatasystemet som uppgifterna på kortet grundar sig på, samt

7) anvisningar om hur kortet ska användas och om förfarandet vid röstningen.

Meddelandekortet ska göras upp så att det kan användas som följebrev vid annan förhandsröstning än hemmaröstning.

Valnämnden ska se till att meddelandekorten skickas senast den 24:e dagen före valdagen till de röstberättigade vilkas adress är känd.

KVO 2 kap. 24 § 3 mom. ***Tidpunkt för och kungörelse av förhandsröstning***

Valnämndens kungörelse om tid och plats för förhandsröstningen ska anslås på församlingens anslagstavla åtta dagar innan förhandsröstningen inleds och ska hållas anslagen tills förhandsröstningen avslutas, om inte något annat följer av 51 §. Om kungörelsen ska meddelas i en tidning senast fem dagar innan förhandsröstningen inleds.

KVO 3 kap. 58 § ***Bestämmande av valdag och valprov***

När valförslaget har gjorts upp ska domkapitlet bestämma när direkt kyrkoherdeval ska förrättas och vidta även andra nödvändiga åtgärder för att förrätta valet.

Domkapitlet ska bestämma att valkandidaterna under på varandra följande söndagar som valprov ska förrätta högmässogudstjänsten i en kyrka som domkapitlet bestämmer. I en tvåspråkig församling ska gudstjänsten förrättas på vartdera språket. Domkapitlet kan av särskilda skäl befria en valkandidat från att förrätta gudstjänsten.

KVO 3 kap. 59 § ***Kungörelse om valkandidater och valprov***

Domkapitlet ska tillställa kyrkoherden en kungörelse, i vilken församlingen meddelas valkandidaterna, deras meriter, dagen då de ska förrätta gudstjänst som valprov samt dagen då valet börjar.

Kungörelsen ska anslås på församlingens anslagstavla två veckor före det första valprovet och hållas anslagen tills valförrättningen avslutats.

KVO 3 kap. 63 § ***Valkungörelse***

Valnämnden ska sätta upp kungörelse om det direkta kyrkoherdevalet och när det inleds samt om platserna och tiderna för röstningen. Kungörelsen ska finnas anslagen på församlingens anslagstavla från den sista dagen för valproven till dess röstningen avslutats. Dessutom ska kungörelsen publiceras i en tidning senast fem dagar innan förhandsröstningen inleds.

3.7 Valnämndens övriga uppgifter

Valnämnden ska se till att det för valet finns lämpliga lokaler, valurna, utrustning och redskap samt ett tillräckligt antal röstsedlar.

På röstningsstället ska man ordna sådana lokaler att väljarna kan rösta så att valhemligheten är tryggad. Valbåsen eller motsvarande utrymmen ska vara sådana att väljaren kan fylla i sin röstsedel i lugn och ro och i skydd för andras blickar. Valbås eller motsvarande utrymmen ska till exempel inte placeras så att man måste gå bakom de andra. Röstningsstället bör också inrättas på ett sådant ställe i byggnaden att även personer med begränsad rörelse- eller funktionsförmåga kan ta sig dit. Vid valet av röstningsställe ska man ägna uppmärksamhet åt hur funktionshindrade och personer som använder hjälpmedel, till exempel rullstol, kan ta sig dit. Så långt det är möjligt ska man för personer i rullstol ordna till exempel ett valbås eller annat utrymme där rullstolen ryms, eller ett löst skrivunderlag försett med skydd som personen kan använda för att fylla i sin röstsedel i skydd för andras blickar. Dessutom ska man se till brandsäkerheten på röstningsstället. Utrymningsvägarna i byggnaden måste hållas tillgängliga och deras skyltar får inte övertäckas.

Skyltningen utanför till vallokalen ska vara tydlig, till exempel skyltar längs gatan och pilar. Även inne i vallokalen ska nödvändiga skyltar ordnas. På dörren

till vallokalen ska det finnas ett meddelande om röstningstiden. I själva vallokalen kan man dessutom placera skyltar för att göra det lättare för väljarna att cirkulera.

Valnämnden ska också se till att det i väntrummet och i varje valbås finns ett **anslag om kandidaterna**. Anslaget får inte påminna om en röstsedel. Vid förhandsröstningen och hemmaröstningen ska väljarna reserveras möjlighet att få information om kandidaterna. För detta kan man använda antingen nämnda anslag om kandidaterna eller en kopia av domkapitlets kungörelse om kandidaterna.

Valnämnden ska också för förhandsröstningen utse en eller flera **valförrättare** samt besluta om andra ärenden som gäller förhandsröstningen. Den ska likaså utse valbiträden och besluta om övriga åtgärder i anknytning till valförberedelserna. Väljaren har rätt att vid förhands- eller hemmaröstning eller röstning på valdagen använda ett **valbiträde**, precis som i församlingsval.

Det är valnämndens uppgift att låta trycka **röstsedlarna.** En mall för röstsedel bifogas (bilaga 4). Röstsedeln avviker från den röstsedel som används i församlingsval och biskopsval genom att de på förslag uppförda kandidaterna inte har något nummer. På röstsedeln trycks i varsin kolumn varje kandidats namn, tjänsteställning och titel enligt ordningen i valförslaget. Uppgifterna för röstsedeln fås från domkapitlets kungörelse. Röstningen genomförs så att väljaren gör en tydlig anteckning i kolumnen på röstsedeln med namnet på den kandidat som väljaren röstar på.

För att bevara valhemligheten viks röstsedeln på mitten. Kandidaternas kolumner ska göras så att sedeln inte viks vid en kolumn utan till exempel mellan två kolumner.

Valnämnden ser också till tryckningen av de handlingar som behövs i förhandsröstningen och hemmaröstningen, såsom följebrev, hemmaröstningsblanketter, valkuvert och ytterkuvert. Materialet för förhands- och hemmaröstning i församlingsval lämpar sig i regel som sådant även i direkt kyrkoherdeval. En mall för följebrev vid förhandsröstning bifogas (bilaga 3).

KVO 3 kap. 64 § ***Röstsedel***
På röstsedeln, som valnämnden ska låta trycka, ska i separata kolumner finnas alla valkandidaters namn, tjänsteställning och titel. Av röstsedeln ska framgå hur den ska vikas och röstsedeln ska trygga valhemligheten.

KVO 3 kap. 65 § ***Anslag på röstningsstället***
I väntrummen på röstningsstället och i varje valbås ska finnas ett synligt anslag med valkandidaterna. Anslaget får inte påminna om en röstsedel.

KVO 3 kap. 66 § ***Röstning vid direkt kyrkoherdeval***
Den röstande ska göra en tydlig och synlig anteckning i den kolumn på röstsedeln där namnet på den kandidat finns som han eller hon röstar på.

KVO 3 kap. 68 § 1 mom. ***Övriga bestämmelser som tillämpas på valet***
På valförrättningen, förhandsröstningen, hemmaröstningen och röstningsförfarandet tillämpas i övrigt i tillämpliga delar bestämmelserna i 22 §, 24–37 § och 39–45 §.

3.8 Förhandsröster och rösträkning

I direkt kyrkoherdeval tillämpas bestämmelserna om rösträkning i församlingsval i tillämpliga delar.

3.8.1 Granskning av förhandsröstningshandlingar

De förhandsröstningshandlingar som inkommit till församlingens valnämnd granskas, utan att valkuverten öppnas, vid ett möte som ska hållas innan valet börjar så att alla förhandsröstningshandlingar hinner behandlas vid mötet. Valnämnden kan sammanträda på förhandsröstningsveckans fredag efter att hemma-röstningstiden gått ut, men mötet kan avslutas tidigast efter kl. 18 när de sista förhandsröstningsställena har stängt och förhandsrösterna lämnats till valnämnden för behandling.

Ytterkuvert med innehåll som lämnats till valnämnden under förhandsröstningsveckan ska läggas i säkert förvar så att inga utomstående kommer åt dem. Förvaringen av valkuvert och ytterkuvert ska tryggas genast när det börjar komma in förhandsröstningshandlingar till valnämnden. Alla förhandsröstningshandlingar ska förvaras på ett och samma ställe.

Minst två personer ska vara på plats samtidigt alltid när förhandsröstningshandlingar behandlas. För att fatta beslut i samband med granskningen, till exempel om att inte beakta en förhandsröst, måste valnämnden vara beslutför. Protokoll ska föras över valnämndens möten.

En förhandsröst ska inte beaktas om 1) den som röstat på förhand inte är upptagen i förteckningen över röstberättigade, 2) följebrevet är så bristfälligt eller

oklart att man inte med säkerhet kan sluta sig till vem som röstat, eller 3) valkuvertet är öppet eller ostämplat eller försett med en anteckning om väljaren eller kandidaten eller någon annan osaklig anteckning. Hemmaröstningen ska lämnas obeaktad av de skäl som nämns i punkt 1–3 och även om den person som varit närvarande vid röstningen inte har undertecknat följebrevet. Om en person röstat på förhand flera gånger ska alla hans eller hennes röster lämnas obeaktade.

En obetydlig eller oväsentlig brist eller oklarhet i följebrevet som beror på ouppmärksamhet föranleder vanligen inte att förhandsrösten bör lämnas obeaktad. Valnämnden ska i alla enskilda fall avgöra frågan utifrån uppgifterna i förhandsröstningshandlingarna och eventuella andra tillgängliga utredningar. Valnämnden kan på tjänstens vägnar själv skaffa närmare uppgifter av förhandsröstningsställets eller hemma-röstningens valförrättare och även av väljaren själv, om denne framgår av följebrevet och kan nås.

En anteckning om att röstningen har lämnats obeaktad ska göras i valnämndens protokoll till vilket valkuvertet med innehåll samt följebrevet och ytterkuvertet ska fogas. När en röst lämnas obeaktad görs ingen anteckning alls i förteckningen över röstberättigade. En person kan ändå utnyttja sin rösträtt endast en gång.

När förhands- eller hemmarösten godkänns antecknas i förteckningen över röstberättigade att den i följebrevet nämnda personen har röstat. Även på valkuvertets framsida görs en anteckning om att väljaren har konstaterats vara röstberättigad. I detta skede separeras valkuvertet från ytterkuvertet. De godkända valkuverten räknas och därefter kontrolleras att antalet valkuvert är detsamma som antalet personer som röstat enligt förteckningen över röstberättigade. Därefter ska de godkända valkuverten åtskilda från följebreven läggas oöppnade i säkert förvar. Om antalet godkända valkuvert och antalet personer som röstat enligt förteckningen avviker från varandra ska räkningen göras om. Om siffrorna inte stämmer överens efter omräkningen ska orsaken till detta utredas och antecknas i protokollet.

3.8.2 Rösträkning

När röstningen på den sista valdagen i ett direkt kyrkoherdeval förklarats avslutad ska valnämnden ta ut de röstsedlar som getts vid förhandsröstningen ur valkuverten, stämpla dem och lägga dem i valurnan utan att öppna dem. När rösträkningen inleds ska alla röstsedlar tas ur valurnan, varefter såväl röstsedlarna som antalet personer som röstat enligt förteckningen över röstberättigade räknas. Därefter avskiljer valnämnden de röstsedlar som är ogiltiga och räknar de avgivna rösterna.

Räknandet av röstsedlarna i valkuverten från förhandsröstningen kan inledas på den sista valdagen vid en tidpunkt som valnämnden bestämmer, om flera än 50 förhandsröster har getts och det på goda grunder kan antas att flera än 50 personer utövar sin rösträtt på valdagen. Valnämnden kan fatta beslut om att förhandsrösterna ska räknas tidigare på det möte där förhandsröstningshandlingarna granskas.

Räkningen av röstsedlar från förhandsröstningen kan inledas tidigast sex timmar innan röstningen på den sista valdagen i direkt kyrkoherdeval avslutas. Antalet inkomna förhandsröstningshandlingar bör beaktas när man uppskattar hur lång tid det kommer att ta att räkna förhandsrösterna. Oberoende av vid vilket klockslag räkningen av förhandsrösterna inleds ska valnämnden se till att ingen information om räkningen kan spridas utanför räkningsstället innan röstningen är avslutad. I räkningen av förhandsröster får man inte på något sätt (genom att berätta, skicka textmeddelanden etc.) förmedla information om kandidaternas röstetal till utomstående.

När förhandsrösterna räknas tidigare görs det i en annan lokal än vallokalen enligt valnämndens beslut. För räkningen av röstsedlarna från förhandsröstningen kan man utöver valnämndens medlemmar utse särskilt ersättarna i valnämnden. Vid räkningen av förhandsrösterna bör hela tiden minst tre valnämnds-medlemmar eller ersättare vara närvarande. Det är också bra att komma ihåg att en beslutför valnämnd ska vara närvarande i den egentliga vallokalen tills röstningen avslutas (och om församlingen är indelad i röstningsområden ska en beslutför valnämndssektion vara närvarande ända tills röstningen avslutas).

Om förhandsrösterna räknas tidigare ska förhandsröstsedlarna tas ur valkuverten och stämplas innan röstningen påbörjas. De ogiltiga röstsedlarna ska avskiljas till en särskild grupp. De övriga röstsedlarna ska sorteras per kandidat. Antalet röstsedlar i varje enskild grupp ska räknas. Slutliga beslut om förkastade sedlar och förhandsröster fattas på den beslutföra valnämndens möte när den egentliga röstningen avslutats. Förhandsröstningens röstsedlar slås ihop med den egentliga valdagens sedlar först när den egentliga valdagens röstsedlar har räknats.

Rösterna till en kandidat från valdagen och från förhandsröstningen räknas ihop så att man får kandidatens hela röstetal. Antalet förhandsröster och röster på valdagen per kandidat särskiljs inte i protokollet, utan där antecknas endast respektive kandidats totala röstetal.

KVO 2 kap. 31 § ***Granskning av förhandsröstningshandlingarna***

De förhandsröstningshandlingar som inkommit till valnämnden granskas, utan att valkuverten öppnas, vid ett möte som ska hållas så att de förhandsröstningshandlingar som inkommit före klockan 16 fredagen före valet hinner behandlas vid mötet. Ytterkuvert som inkommit till valnämnden efter utgången av tidsfristen öppnas inte och lämnas obeaktade. Kuvert som anlänt efter fristen förses med en anteckning om tidpunkten för när de anlände.

Röstningen ska lämnas obeaktad, om

1) den som röstat på förhand inte har antecknats som röstberättigad i röstlängden,

2) följebrevet är så bristfälligt eller otydligt att det inte med säkerhet går att få visshet om vem den röstande är,

3) valkuvertet är öppet eller ostämplat eller försett med en obehörig anteckning om den röstande eller om en kandidat eller något annat obehörigt, eller

4) den röstande har röstat flera gånger.

En anteckning om att röstningen har lämnats obeaktad ska göras i valnämndens protokoll till vilket valkuvertet med innehåll samt följebrevet och ytterkuvertet ska fogas.

Om ytterkuvertet och valkuvertet godkänns ska i röstlängden antecknas att den person som nämns i följebrevet har röstat. Samtidigt ska på valkuvertets framsida en göras anteckning om att den röstande har konstaterats vara röstberättigad. De godkända valkuverten ska räknas. Dessutom ska kontrolleras att antalet valkuvert är detsamma som det antal personer som i röstlängden har antecknats ha röstat. De godkända valkuverten ska åtskiljda från följebreven hållas oöppnade i säkert förvar.

KVO 3 kap. 67 § 1 mom. **Rösträkning, fastställande av valresultat och kungörelse av resultatet**

När röstningen förklarats avslutad ska röstsedlarna tas ut ur valurnan och både antalet röstsedlar och antalet röstande som antecknats i röstlängden ska räknas. Därefter ska de röstsedlar avskiljas som är ogiltiga enligt 48 § och det antal röster som respektive kandidat har erhållit räknas. På rösträkningen och fastställande av valresultatet tillämpas bestämmelserna i 47 och 52 §.

KVO 2 kap. 47 § ***Rösträkning***

När röstningen på valdagen förklarats avslutad ska valnämnden ta ut de röstsedlar som getts vid förhandsröstningen ur valkuverten, stämpla dem och lägga dem i valurnan utan att öppna dem.

Räkningen av de röstsedlar som getts vid förhandsröstningen och som finns i kuverten kan dock inledas på valdagen vid en tidpunkt som valnämnden bestämmer, dock tidigast sex timmar innan röstningen slutar om fler än 50 förhandsröster har getts och det finns grund för att anta att fler än 50 personer röstar på valdagen. Innan röstsedlarna börjar räknas ska de stämplas. De ogiltiga röstsedlarna ska avskiljas till en särskild grupp. De övriga röstsedlarna ska sorteras så att de röstsedlar som avser en viss kandidat utgör en egen grupp. Antalet röstsedlar i varje enskild grupp ska räknas.

Valnämnden ska ta upp alla röstsedlar ur urnan och räkna både antalet röstsedlar och det antal röstande som i röstlängden antecknats ha röstat. Därefter ska valnämnden avskilja de ogiltiga röstsedlarna till en egen grupp. Valnämnden ska räkna alla avgivna röster med beaktade av även de röster som avgetts vid förhandsröstningen.

Valnämnden ska slutföra räkningen av röstsedlarna utan avbrott. Om räkningen eller behandlingen av röstsedlarna avbryts, ska valnämnden se till att alla uträkningar och röstsedlar förvaras under uppsikt.

KVO 2 kap. 48 § ***Ogiltiga röstsedlar***

En röstsedel är ogiltig om

1) som röstsedel har använts något annat än en röstsedel som färdigställts för valet i fråga,

2) valkuvertet innehåller flera än en röstsedel som gäller samma val,

3) röstsedeln är ostämplad,

4) röstningsanteckningen har gjorts så att det inte av den tydligt framgår vilken kandidat som avses, eller

5) den röstandes namn eller ett särskilt kännetecken på denne har skrivits på röstsedeln eller någon annan obehörig anteckning har gjorts på den.

Som obehörig betraktas inte en sådan anteckning på röstsedeln som endast förtydligar på vilken kandidat den röstande har avsett att rösta.

KVO 2 kap. 52 § 1 mom. ***Fastställande av valresultatet***

Valnämnden ska vid ett möte som hålls senast den tredje dagen efter att församlingsvalen avslutats fastställa valresultatet. Ett meddelande om att valprotokollet samt besvärsanvisning finns framlagda på pastorsexpeditionen eller församlingens kansli under dess öppettider ska anslås på församlingens anslagstavla senast den åttonde dagen efter den dag då valförrättningen avslutades och hållas anslaget under 30 dagar.

3.9 Åtgärder efter valet

Valnämnden ska **fastställa valresultatet** vid ett möte som hålls senast den tredje dagen efter valdagen. Protokoll ska föras över mötet. I praktiken bestämmer valnämnden vanligen att valresultatet ska fastställas samma dag som valförrättningen avslutats och rösterna räknats. Detta är fallet i synnerhet när rösträkningen eller fastställandet av valresultatet inte medför några särskilda tolkningsfrågor eller oklarheter som kräver ett nytt möte för fastställandet av resultatet till exempel nästa dag.

Protokollet över direkt kyrkoherdeval, av vilket det fastställda valresultatet framgår, upprättas i två exemplar. Valnämnden sänder ett exemplar av valprotokollet till domkapitlet.

Valprotokollet ska vara framlagt för påseende under 30 dagar. Valnämnden ska se till att kungörelsen om framläggandet av valprotokollet för påseende anslås på församlingens anslagstavla och tas ner först när protokollet inte längre behöver vara framlagt.

Kandidaterna och de andra som sökt kyrkoherdetjänsten får ett officiellt meddelande om valresultatet i form av ett protokollsutdrag där en besvärsanvisning ingår. Valresultatet ska meddelas på samma sätt även till sökande som inte uppförts på förslag. Man ska se till att församlingen även har deras adressuppgifter.

En person som sökt kyrkoherdetjänsten och en person som varit kandidat kan **anföra kyrkobesvär över valet hos förvaltningsdomstolen**. Eftersom man inte separat kunnat söka ändring i valförslaget räknas även de sökande som inte uppförts på förslag som parter. Besvär kan anföras på den grund att beslutet om att fastställa valresultatet är lagstridigt. Beslut om de förberedande åtgärderna inför valet och beslut som fattats vid valförrättandet samt andra åtgärder man inte separat kunnat söka ändring i kan bedömas först i samband med ett valbesvär.

I direkt kyrkoherdeval kan en röstberättigad person och församlingsmedlem anföra kyrkobesvär på den grund att valet förrättats i felaktig ordning och detta kunnat inverka på valresultatet. Besvärsgrunden har begränsats så att endast fel som påverkar valresultatet beaktas. Med begränsningen av besvärsgrunden har man velat förhindra hänvisningar till små förfaringsfel i valförrättningen som inte påverkar valets slutliga resultat.

KL 24 kap. 7 a § ***Rätt att anföra besvär över beslut om fastställande av valresultatet***

Den som är part, har varit uppställd i valet och en valmansförening får genom besvär söka ändring i beslutet om fastställande av valresultatet på den grund att beslutet strider mot lag.

Dessutom får varje person som är röstberättigad i valet samt i församlingsval och direkt kyrkoherdeval en församlingsmedlem genom besvär söka ändring i beslutet på den grund att valet har förrättats i felaktig ordning och att detta har kunnat inverka på valresultatet.

KL 24 kap. 11 § 1 och 2 mom. ***Delgivning***

Parterna ska för kännedom sändas ett protokollsutdrag som gäller beslutet jämte anvisning om rättelseyrkande eller besvärsanvisning, interimistiska beslut, kallelser och andra sådana meddelanden särskilt per brev, om de inte har getts till parten skriftligen vid sammanträdet. Delgivningen anses ha skett den sjunde dagen efter att brevet har sänts, om det inte visas att delgivningen har skett senare.

En församlingsmedlem anses ha fått del av beslutet när protokollet eller underställnings- eller besvärsmyndighetens beslut har lagts fram offentligt.

KL 24 kap. 11 a § ***Delgivning av beslut om fastställande av valresultatet***

Beslutet om fastställandet av resultatet av ett direkt kyrkoherdeval delges part och delgivningen anses ha skett så som det bestäms i 11 § 1 mom. En församlingsmedlem anses ha fått del av beslutet om fastställandet av resultatet av församlingsval eller direkt kyrkoherdeval på det sätt som bestäms i 11 § 2 mom.

Röstberättigade, valmansföreningar och uppställda kandidater i församlingsval, val av medlemmar av stiftsfullmäktige och ombud till kyrkomötet samt biskopsval anses ha fått del av beslutet när valnämndens eller domkapitlets protokoll har lagts fram offentligt.

KL 25 kap. 3 § 1 mom. ***Framläggande av protokoll***

Protokoll över sådana beslut av organ eller tjänsteinnehavare över vilka en församlingsmedlem kan framställa rättelseyrkande eller anföra besvär ska efter justering hållas offentligt framlagda med en anvisning om rättelseyrkande eller en besvärsanvisning som fogats till dem så som det på förhand har meddelats på församlingens eller den kyrkliga samfällighetens anslagstavla.

KVO 2 kap. 52 § 1 mom. ***Fastställande av valresultatet***

Valnämnden ska vid ett möte som hålls senast den tredje dagen efter att församlingsvalen avslutats fastställa valresultatet. Ett meddelande om att valprotokollet samt besvärsanvisning finns framlagda på pastorsexpeditionen eller församlingens kansli under dess öppettider ska anslås på församlingens anslagstavla senast den åttonde dagen efter den dag då valförrättningen avslutades och hållas anslaget under 30 dagar.

KVO 3 kap. 67 § 2 mom. ***Rösträkning, fastställande av valresultat och kungörelse av resultatet***

Protokollet över direkt kyrkoherdeval ska upprättas i två exemplar. Valnämnden ska skicka det ena exemplaret av protokollet till domkapitlet och ett utdrag ur protokollet tillsammans med en besvärsanvisning till valkandidaterna. Alla röstsedlar ska läggas i ett hållbart omslag som ska tillslutas och förvaras på pastorskansliet i minst fyra år.

När ett direkt kyrkoherdeval fått laga kraft ska domkapitlet utfärda tjänsteförordnande för kyrkoherdetjänsten för den som i valet har fått de flesta rösterna. Domkapitlets beslut om att utfärda tjänsteförordnande efter valet är verkställande som man inte får söka ändring i separat.

Om en person som valts till en kyrkoherdetjänst genom direkt val inte tar emot tjänsten ska förfarandet för tillsättandet av tjänsten börjas om.

KO 6 kap. 18 §

När ett direkt kyrkoherdeval fått laga kraft ska domkapitlet utfärda tjänsteförordnande för kyrkoherdetjänsten för den som i valet har fått de flesta rösterna.

Den valkandidat som enligt valets utgång ska få tjänsteförordnande för kyrkoherdetjänsten har rätt att söka en annan kyrkoherde- eller kaplanstjänst, om tjänsteförordnandet inte har utfärdats inom tre månader efter att valet förrättades. Om prästen får tjänsteförordnande för flera tjänster ska han eller hon utan dröjsmål meddela domkapitlet vilken tjänst han eller hon tar emot.

Övriga valkandidater har rätt att söka någon annan kyrkoherde- eller kaplanstjänst efter att valet har förrättats. Kandidaten kvarstår dock på förslag till den tjänst han eller hon först sökt till dess ärendet är slutligt avgjort. Om denne får tjänsteförordnande till flera tjänster ska i ärendet förfaras enligt 2 mom.

4 INDIREKT KYRKOHERDEVAL

4.1 Domkapitlets utlåtande om sökande samt valberedare

4.1.1 Domkapitlets utlåtande

Efter att ansökningstiden gått ut undersöker domkapitlet de sökandes behörighet för en ledig kyrkoherdetjänst på det sätt som anges i avsnitt 2.6 och upprättar ett utlåtande om de sökande till församlingen. Utlåtandet tar ställning till de sökandes behörighet. I utlåtandet bedöms också de sökandes skicklighet och förmåga (*lämplighet*) att sköta den lediga tjänsten. Då beaktas utöver de allmänna utnämningsgrunderna även de särskilda behov i tjänsten som meddelas av församlingen och bedöms av domkapitlet. Dessutom ska utlåtandet upprättas enligt rättsprinciperna inom förvaltningen och bestämmelserna i jämställdhetslagen, vilka beskrivs närmare i avsnitt 4.2.1. och 4.2.3.

Domkapitlets utlåtande är beredning av kommande val. Enligt 24 kap. 5 § i kyrkolagen får ändring i utlåtandet inte sökas separat. Domkapitlet ska skicka sitt utlåtande om de sökande och ansökningshandlingarna till församlingen.

KO 6 kap. 16 § 3 mom.
För indirekt kyrkoherdeval och kaplansval ska domkapitlet ge ett utlåtande om de sökande till församlingen. I utlåtandet konstateras de sökandes behörighet och bedöms deras skicklighet och förmåga för den lediganslagna tjänsten.

KO 6 kap. 19 § 1 mom.
Vid indirekt kyrkoherdeval och kaplansval ska domkapitlet sända de sökandes ansökningar och sitt utlåtande om de sökande till församlingen. Domkapitlet ska utse en person med uppgift att bereda det indirekta kyrkoherdevalet i församlingen.

4.1.2 Utseende av valberedare

Vid indirekt val i församlingen utser domkapitlet en valberedare. Beredaren kan exempelvis vara kontraktsprosten i prosteriet. I beredningen av de gällande bestämmelserna diskuterades huruvida den avgående kyrkoherden är den lämpligaste personen att sköta uppgiften. Med tanke på god förvaltningssed kan det vara problematiskt om tillsättandet av en tjänst sköts av den kaplan eller församlingspastor i församlingen som kommer att bli chef för den som väljs till tjänsten. Även en

person som sköter tjänsten interimistiskt kan vara jävig i egenskap av potentiell sökande till tjänsten. Valberedaren kan också utses efter att ansökningstiden gått ut, då man redan vet vilka som har sökt tjänsten.

Valberedarens uppgift är att bereda tillsättandet av en tjänst i församlingen. I församlingar där det ordinarie valet sköts av kyrkofullmäktige är det kyrkorådet som har det slutliga ansvaret för beslutsförslaget och beredningen av ärendet. I församlingar som ingår i en kyrklig samfällighet förrättas valet av församlingsrådet. Det kan dock inte anses vara ändamålsenligt att en förtroendevald som är medlem av kyrkorådet eller församlingsrådet har ansvaret för att exempelvis stå i kontakt med de sökande eller för att göra upp intervjufrågor eller meritjämförelser. Då är det viktigt att det finns en person som på förordnande av domkapitlet kan bereda valet för organet. Den som utsetts till beredare bör dock diskutera beredningsåtgärderna med församlingens förtroendevalda.

Om någon annan person än en tjänsteinnehavare i församlingen har utsetts till beredare, kan denne inte fungera som föredragande för organet (KL 25:9). Inom förvaltningen är det möjligt att ett ärende bereds och föredras av olika personer.

Den avgående kyrkoherden eller den som sköter tjänsten interimistiskt är inte på basis av sin ställning jävig att delta i behandlingen av ett ärende i kyrkorådet eller församlingsrådet. Enligt 7 kap. 5 § i kyrkolagen kan jäv uppstå endast om jävsgrunderna i förvaltningslagen uppfylls.

4.2 Valförrättning i församlingen

4.2.1 Normer som styr tillsättandet av tjänster

Domkapitlets utlåtande om de sökande till en kyrkoherdetjänst är bindande för församlingens utnämningsprövning i den mån utlåtandet tar ställning till de sökandes behörighet för den lediga tjänsten. Kyrkofullmäktige eller församlingsrådet kan utse någon av de sökande till tjänsten som domkapitlet konstaterat vara behöriga för tjänsten. I övrigt binder domkapitlets utlåtande inte församlingens utnämningsprövning, men det ska tas i beaktande och bör användas som stöd för församlingens egen prövning.

Den bedömning av ändamålsenlighet som görs i församlingen är inte helt fri. Bedömningen ska göras med hänsyn till **rättsprinciperna inom förvaltningen enligt 6 § i förvaltningslagen**. Myndigheterna ska bemöta dem som uträttar ärenden hos förvaltningen jämlikt (*likabehandlingsprincipen*). Alla bör således ha möjlighet att uträtta ärenden hos förvaltningen och få sina rättigheter tillgodosedda på lika villkor. Betydelsen av likabehandling accentueras när en myndighets prövning gäller individens rättsliga ställning eller handlingsmöjligheter. Prövningen ska även vara konsekvent.

Myndigheterna ska utöva sin behörighet endast för ändamål som enligt lag kan godtas (*principen om ändamålsbundenhet*). En myndighet är skyldig att utöva behörighet endast för det syfte som den enligt lag är avsedd för. I principen ingår således också en tanke om att den mest kompetenta personen ska väljas till en tjänst.

Myndigheternas åtgärder ska vara opartiska (*objektivitetsprincipen*). En myndighets beslutsfattande och agerande i allmänhet ska vara opartiskt och gå att motivera objektivt. Det centrala innehållet i principen är att förvaltningsverksamhet inte får basera sig på grunder som är osakliga eller på något annat sätt främmande för förvaltningen. Faktorer som äventyrar opartiskheten är bland annat favorisering av vänner eller närstående.

Myndigheternas åtgärder ska stå i rätt proportion till sitt syfte (*proportionalitetsprincipen*)- Åtgärderna ska vara lämpliga, nödvändiga och rätt dimensionerade för sitt syfte. Verksamheten ska dimensioneras till en nivå som ger den effekt som behövs.

Vidare ska myndigheternas åtgärder skydda förväntningar som är berättigade enligt rättsordningen (*principen om tillitsskydd*). En person ska kunna lita på att myndigheternas verksamhet är laglig och felfri och att myndigheternas beslut står fast.

Förvaltningslag
6 §, ***Rättsprinciperna inom förvaltningen***
Myndigheterna ska bemöta dem som uträttar ärenden hos förvaltningen jämlikt och använda sina befogenheter enbart för syften som är godtagbara enligt lag. Myndigheternas åtgärder ska vara opartiska och stå i rätt proportion till sitt syfte. Åtgärderna ska skydda förväntningar som är berättigade enligt rättsordningen.

Lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986, jämställdhetslagen) är en allmän lag som också tillämpas inom kyrkans och församlingarnas förvaltning. Endast religionsutövning faller utanför lagens tillämpningsområde. Således ska lagen tas i beaktande när en tjänst tillsätts, i synnerhet när den har sökts av både kvinnor och män.

4.2.2 Intervju med de sökande

Beslut om intervjuer med de sökande fattas av församlingen. När det gäller intervjuer och eventuella prov (t.ex. predikan eller gudstjänst) och organiserandet av dessa ska de sökande behandlas lika. Om det finns flera sökande kan det i detta skede bli aktuellt med förhandsgallring.

Kyrko- eller församlingsrådet beslutar i allmänhet om vem som ska intervjua de sökande. Intervjun kan göras av ett organ eller en mindre arbetsgrupp som

tillsatts av organet. Även kyrkofullmäktige kan vid behov intervjua sökande, men i regel görs intervjuerna av det organ eller den arbetsgrupp som bereder ärendet.

Intervjufrågorna ska gälla de uppgifter som hör till den lediga tjänsten. Eftersom de sökande ska behandlas lika ska de frågor som ställs vara likadana till sitt innehåll och sin natur. Till god förvaltning hör att intervjufrågorna eller åtminstone intervjuns uppbyggnad planeras på förhand.

I 3 § i lagen om integritetsskydd i arbetslivet (759/2004) finns ett relevanskrav. Enligt det får arbetsgivaren behandla endast sådana personuppgifter som har direkt relevans för arbetstagarens arbetsavtalsförhållande och som har att göra med hanteringen av rättigheter och skyldigheter för parterna i arbetsavtalsförhållandet eller med de förmåner arbetsgivaren erbjuder arbetstagarna eller med arbetsuppgifternas särskilda natur. Detta krav kan man inte avvika från ens med den anställdas samtycke. Relevanskravet tillämpas även i en anställningssituation. Intervjufrågorna ska grunda sig på de arbetsuppgifter som hör till den lediga tjänsten. Relevanta frågor är således i första hand sådana som påvisar den sökandes kompetens och lämplighet för uppgiften.

En sökande som intervjuas får låta bli att svara på frågor som inte är relevanta med tanke på tjänsteförhållandet. Han eller hon kan också be intervjuarna om en förklaring på vilket sätt en personuppgiftsfråga som ställs i anställningssituationen har direkt relevans för tjänsteförhållandet. Tack vare relevanskravet kan den sökande också ge ett bristfälligt eller ofullständigt svar på en fråga som inte direkt hänför sig till tjänsteförhållandet. En begäran om förklaring eller ett bristfälligt svar bör inte medföra negativa konsekvenser för den sökande.

Om personer av olika kön under en intervju får frågor av olika innehåll och natur kan detta betraktas som diskriminering enligt jämställdhetslagen.

Till dem som kallas till intervju kan på församlingens beslut betalas resekostnadsersättning till exempel enligt kostnaderna för resa med allmänna trafikmedel. Detta är emellertid inte obligatoriskt. Kostnader för resor från utlandet till Finland ersätts inte. Om ersättningar betalas ut kan detta meddelas i samband med kallelsen till intervju.

Lag om integritetsskydd i arbetslivet
3 §, ***Relevanskrav***

Arbetsgivaren får behandla endast sådana personuppgifter som har direkt relevans för arbetstagarens arbetsavtalsförhållande och som har att göra med hanteringen av rättigheter och skyldigheter för parterna i arbetsavtalsförhållandet eller med de förmåner arbetsgivaren erbjuder arbetstagarna eller med arbetsuppgifternas särskilda natur.

Avvikelser från relevanskravet kan inte göras med arbetstagarens samtycke.

4.2.3 Beredning av beslutsförslag

Församlingens utnämningsprövning ska vara rättvis och av den ska framgå vilka faktorer som varit centrala för beslutsfattandet. I praktiken gör man ofta upp ett **sammandrag** i listform över de sökande som visar deras utbildning, tidigare arbetserfarenhet och andra meriter som är relevanta för uppgiften. På basis av sammandraget fattas beslut om vilka som kallas till intervju, om det finns behov av att gallra bort sökande.

Enligt jämställdhetslagen ska en **meritjämförelse** alltid göras när en tjänst söks av både män och kvinnor. I jämförelsen beaktas utöver de sökandes utbildning och tidigare arbetserfarenhet även egenskaper, kunskaper och färdigheter som är till fördel vid skötseln av uppgifterna och således kan räknas som extra meriter. Meriterna och egenskaperna utreds med hjälp av ansökningshandlingarna, domkapitlets utlåtande och resultaten av intervjun. De faktorer som beaktas i meritjämförelsen ska kunna påvisas entydigt och objektivt. Endast meriter som skaffats före utgången av ansökningstiden, och som varit tillgängliga för beslutsfattaren under valförfarandet, kan tas i beaktande. Kompletterande utredningar som gäller tiden efter valbeslutet kan i allmänhet inte tillmätas betydelse.

Meriterna ska betraktas i relation till arbetsuppgifterna (KO 6:13) och de urvalskriterier som arbetsgivaren fastställt på förhand. Det kan t.ex. vara fråga om betydande förtroendeuppdrag eller mångsidiga språkkunskaper. Däremot får den sökandes familjeförhållanden eller andra egenskaper som hör till privatlivet inte tas med i meritjämförelsen, eftersom de inte har direkt samband med den lediga tjänsten.

Enligt jämställdhetsombudsmannens webbplats har arbetsgivaren utan att göra sig skyldig till diskriminering som strider mot jämställdhetslagen rätt att bedöma och betona de sökandes meriter på det sätt som arbetsgivaren anser att på bästa sätt främjar en framgångsrik skötsel av uppgiften (HD 2005:24, HD 1996:141). Personernas meriter bör alltså granskas särskilt i relation till de prioriteringar som arbetsgivaren har uppgett (särskilda behov i tjänsten som meddelats på förhand). Den prioritering som arbetsgivaren väljer ska dock också kunna motiveras objektivt med tanke på skötseln av uppgiften och den får inte vara godtycklig.

Då kraven på behörighet uppfylls räknas en högre utbildning inte nödvändigtvis som en extra merit. Det är av större vikt att utbildningen är innehållsmässigt ändamålsenlig eller inriktad med tanke på uppgiften (HFD 1989 A 38 och HFD 1989 A 32). I rättspraxis har man med tanke på mängden arbetserfarenhet ansett att inte ens stora skillnader i antalet tjänsteår nödvändigtvis betyder att den som har längre erfarenhet ska anses mer meriterad. Skillnaden i antalet tjänsteår bör vara betydande för att den ska anses ha betydelse (HFD 1989 A 40). För att skaffa sig förtrogenhet med uppgiften behöver man arbetserfarenhet av en viss längd. Hur lång erfarenhet som anses tillräcklig varierar beroende på uppgift. Med tanke på arbetserfarenhetens innehåll är frågan om personen har skaffat sin erfarenhet i uppgifter som precis mot-svarar den uppgift som sökes inte den enda

avgörande faktorn, utan erfarenhet som är lämplig för uppgiften kan ha skaffats också i andra arbetsuppgifter.

Lämplighet, arbetsförmåga och andra motsvarande personliga egenskaper hos den arbetssökande är inte sådana meriter som avses i 8 § 1 mom. 1 punkten i jämställdhetslagen. De kan ändå höra till arbetsgivarens urvalskriterier och kan tas i beaktande som eventuella skäl som berättigar arbetsgivaren att välja en mindre meriterad sökande till uppgiften. Dessa faktorer kan ingå i meritjämförelsen, men också framgå av en eventuell separat **intervjurapport**.

I jämställdhetsombudsmannens utlåtande 4/52/2001 konstateras att lämplighet kan vara en godtagbar orsak enligt jämställdhetslagen till att välja en mindre meriterad sökande till uppgiften. Enligt regeringens proposition (57/1985 rd) kan arbetsgivaren bryta en presumtion om diskriminering genom att påvisa att den som valts till en uppgift är mer lämplig för uppgiften t.ex. på grund av sina personliga egenskaper än en mer meriterad sökande som inte valts. En sådan bedömning kan exempelvis grunda sig på tester och intervjuer, men också på information om hur de sökande tidigare har skött sina uppgifter. Det väsentliga är att arbetsgivaren kan påvisa att denne faktiskt vägt den valda och den icke-valda sökandens förmågor och egenskaper mot varandra. Egenskaper som man hänvisar till i valet ska vara relevanta för den tjänst som söks. Arbetsgivaren är alltså skyldig att påvisa att den valda sökanden har varit mer lämplig för uppgiften än den mer meriterade sökanden samt att lämpligheten har varit det verkliga och godtagbara skälet till valet.

Även i rättspraxis har man ansett att man kan välja den person som i fråga om sina personliga egenskaper är mest lämplig för en uppgift, om inte lämplighetsbedömningen i sig har varit könsdiskriminerande (HD 2001:9, 2002:42). När man tillsätter en ledig tjänst kan man fästa uppmärksamhet vid de sökandes personliga egenskaper, såsom samarbetsförmåga, flit, omsorgsfullhet, initiativförmåga, förmåga att bära ansvar och andra motsvarande egenskaper. De egenskaper som man hänvisar till i valet ska vara relevanta för skötseln av den tjänst som söks. För att bryta presumtionen om diskriminering ska arbetsgivaren kunna påvisa att den som valts har varit mer lämplig för uppgiften än den som förbigåtts och att detta varit det verkliga och godtagbara skälet till valet. Dessutom förutsätts att lämplighetsbedömningen har varit omsorgsfull och att bedömningsgrunderna och bedömningsförfarandet i sig inte varit könsdiskriminerande.

Information om den sökande får inhämtas från tidigare arbetsgivare endast med den sökandes godkännande (4 § i lagen om integritetsskydd i arbetslivet). Församlingen kan också kräva ett psykologiskt test för att bedöma lämpligheten.

Lag om jämställdhet mellan kvinnor och män
8 § 1 mom. 1 punkten, ***Diskriminering i arbetslivet***

Förbjuden diskriminering enligt denna lag ska anses föreligga, om en arbetsgivare

1) vid anställning eller uttagning till en viss uppgift eller utbildning förbigår en person som är mer meriterad än den utsedda av motsatt kön, om arbetsgivarens förfarande inte har berott på en annan godtagbar omständighet än könet eller om det inte finns sådana vägande och godtagbara skäl till förfarandet som beror på arbetets eller uppgiftens art,

Lag om integritetsskydd i arbetslivet
4 §, ***Allmänna förutsättningar för insamling av arbetstagares personuppgifter samt arbetsgivares upplysningsplikt***

Arbetsgivaren ska samla in personuppgifter om en arbetstagare i första hand hos arbetstagaren själv. Om arbetsgivaren samlar in personuppgifter någon annanstans än hos arbetstagaren, ska arbetstagarens samtycke till detta inhämtas. Arbetstagarens samtycke behövs dock inte, när en myndighet lämnar ut uppgifter till arbetsgivaren för att denna ska kunna utföra en uppgift som i lag ålagts arbetsgivaren eller när arbetsgivaren inhämtar personkreditupplysningar eller straffregisteruppgifter för utredning av en arbetstagares tillförlitlighet.

Arbetsgivaren ska på förhand underrätta arbetstagaren om att uppgifter samlas in för utredning av dennas tillförlitlighet. Om arbetsgivaren skaffar personkreditupplysningar om arbetstagaren, ska arbetsgivaren dessutom informera arbetstagaren från vilket register uppgifterna skaffas. Har uppgifter om arbetstagaren samlats in någon annanstans än hos arbetstagaren själv, ska arbetsgivaren informera arbetstagaren om de uppgifter som inhämtats innan de används för beslutsfattande som gäller arbetstagaren. I fråga om arbetsgivarens upplysningsplikt och arbetstagarens rätt att kontrollera sina personuppgifter gäller dessutom vad som bestäms någon annanstans i lag.

Insamling av personuppgifter när någon anställs och under ett arbetsavtalsförhållande omfattas av samarbetsförfarandet enligt lagen om samarbete inom företag (334/2007), lagen om samarbete inom statens ämbetsverk och inrättningar (651/1988) samt lagen om samarbete mellan kommunala arbetsgivare och arbetstagare (449/2007).

4.2.4 Val i två omgångar som förrättas av ett organ

Kyrkorådet ger i allmänhet ett förslag till kyrkofullmäktige om vilken av de sökande organet ska välja till tjänsten som kyrkoherde och den föredragande tjänsteinnehavaren ger sitt förslag till församlingsrådet. Förslagen grundar sig på ansökningarna, meritjämförelsen, domkapitlets utlåtande, intervjuerna och eventuella lämplighetstest. Kyrkorådets beslutsförslag grundar sig på föredragandens beslutsförslag som organet vid behov kan ändra.

Kyrkofullmäktige eller församlingsrådet utser alltid en tjänsteinnehavare genom val. Kandidater i valet är de sökande som konstaterats vara behöriga för tjänsten. Om organets medlemmar är eniga om valet av den som föreslås i beslutsförslaget förrättas valet i praktiken ändå inte med slutna sedlar eller genom andra valförfaranden.

Det indirekta kyrkoherdeval som vid behov förrättas av ett organ går i två omgångar. Om ingen fått mer än hälften av rösterna i den första valomgången förrättas vid samma sammanträde ett nytt val. Det nya valet hålls mellan de två sökande som fått flest röster i den första omgången. Den som fått flest röster i den andra valomgången blir vald till tjänsten.

Vid lika röstetal mellan de sökande under den avgörande andra omgången överförs beslutanderätten till domkapitlet. Då utfärdar domkapitlet ett tjänsteförordnande för någondera av de sökande som fått flest röster. Domkapitlet ska här ta i beaktande sitt tidigare utlåtande om de sökandes skicklighet och förmåga för den ledigförklarade tjänsten.

Enligt förvaltningslagen ska ett beslut av ett organ i regel motiveras. Motiveringen till ett beslut kan utelämnas om beslutet gäller val som förrättats av ett kyrkligt organ (kyrkofullmäktige eller församlingsrådet) med flera medlemmar. Till beslut som fattas genom val hör att röster kan ges till vem som helst av dem som sökt tjänsten och som uppfyller behörighetskraven. Vem som slutligen väljs kan bli klart först efter val med slutna sedlar, varför det i beslutssituationen är omöjligt att framföra alla motiveringar till valet. Aven om lagen gör det möjligt att låta bli att framföra motiveringar i samband med valet, ska förslaget om vem som ska väljas beredas lika noggrant som andra beslut. Beslut om tjänsteval ska grunda sig på sakligt godtagbara skäl och på riktiga bestämmelser (HFD 1992 A 26).

KL 7 kap. 4 § 3 mom. ***Beslutförhet, omröstning och val***

Val förrättas som majoritetsval. Ska två eller flera förtroendevalda utses, måste proportionellt valsätt dock tillämpas om detta krävs av så många i valet deltagande personer att de vid ett proportionellt val tillsammans kunde få minst en kandidat vald.

KO 6 kap. 19 §

Vid indirekt kyrkoherdeval och kaplansval ska domkapitlet sända de sökandes ansökningar och sitt utlåtande om de sökande till församlingen. Domkapitlet ska utse en person med uppgift att bereda det indirekta kyrkoherdevalet i församlingen.

Kyrkofullmäktige eller församlingsrådet utser till tjänsten någon av de sökande som domkapitlet konstaterat vara behöriga för tjänsten. Kapellrådet utser dock kaplanen i en kapellförsamling.

Om ingen vid ett indirekt kyrkoherdeval fått mer än hälften av de avgivna rösterna förrättas vid samma sammanträde ett nytt val mellan de två kandidater som fått flest röster. Den som erhållit de flesta rösterna i detta val blir vald.

Om antalet röster vid kaplansvalet eller i den avgörande röstningen vid det indirekta kyrkoherdevalet är lika ska domkapitlet utfärda tjänsteförordnade för någon av de sökande som erhållit de flesta rösterna med beaktande av grunderna i 16 § 3 mom.

KO 7 kap. 5 § 2 mom.

Proportionellt val och, då så påyrkas, även majoritetsval ska förrättas med slutna sedlar.

KL 25 kap. 5 § 3 mom. ***Behandlingen av förvaltningsärenden***

Motiveringen för ett beslut kan utelämnas, om beslutet gäller val som förrättats av ett kyrkligt organ med flera medlemmar.

4.2.5 Delgivning av valresultat, ändringssökande och tjänsteförordnande

När kyrkofullmäktige eller församlingsrådet har förrättat indirekt kyrkoherdeval delges valresultatet på samma sätt som andra beslut av ett organ. Det justerade protokollet inklusive anvisningar om hur man begär omprövning eller en besvärsanvisning ska finnas framlagda på det sätt som på förhand angetts på församlingens anslagstavla. Protokollet ska hållas framlagt åtminstone under den tid som reserverats för begäran om omprövning eller anförande av besvär. En församlingsmedlem anses ha fått del av beslutet när protokollet har lagts fram till allmänt påseende.

Valbeslutet delges dem som sökt tjänsten med ett protokollsutdrag som skickas per post tillsammans med anvisningar om hur man begär omprövning eller söker ändring. Församlingen ska delge alla som sökt tjänsten beslutet, dvs. även dem som enligt domkapitlets utlåtande inte varit behöriga för tjänsten. Sökanden anses

ha fått del av ett beslut den sjunde dagen efter det att brevet sändes, om det inte påvisas att han eller hon fått del av beslutet senare.

Efter att organet har gjort sitt val ska det returnera ansökningshandlingarna och protokollsutdraget med valbeslutet till domkapitlet. Av protokollsutdraget ska framgå vilka anvisningar om hur man begär omprövning eller söker ändring de sökande och församlingsmedlemmarna har fått. Likaså ska det framgå när och för hur lång tid protokollsutdraget har lagts fram för påseende samt när protokollsutdragen har postats till de sökande.

Den person som valts till tjänsten ska omedelbart meddela domkapitlet om han eller hon inte tar emot tjänsten i en situation där personen skulle kunna få ett tjänsteförordnande för flera tjänster. Då förklaras tjänsten i allmänhet ledig på nytt. Församlingens kyrkofullmäktige eller församlingsrådet kan i dessa fall ändå besluta att utse någon annan sökande som uppfyller behörighetsvillkoren till tjänsten.

Efter att kyrkofullmäktiges eller församlingsrådets beslut vunnit laga kraft utfärdar domkapitlet tjänsteförordnande för den som utsetts till tjänsten.

KO 6 kap. 20 §

När kyrkofullmäktige, församlingsrådet eller kapellrådet har förrättat ett indirekt kyrkoherdeval eller ett kaplansval, ska de sända ansökningshandlingarna för tjänsten som kyrkoherde eller kaplan och ett protokollutdrag till domkapitlet. Till utdraget ur protokollet ska fogas ett meddelande om när beslutet och besvärsanvisning har delgivits de sökande.

Om den som utsetts till en tjänst får tjänsteförordnande för flera tjänster ska han eller hon utan dröjsmål meddela domkapitlet vilken tjänst han eller hon tar emot. Om han eller hon återtar sin ansökan ska tjänsten på nytt förklaras ledig om inte kyrkofullmäktige, församlingsrådet eller kapellrådet handlar i enlighet med 6 kap. 11 § 1 mom. 5 punkten i kyrkolagen.

Efter att kyrkofullmäktiges eller församlingsrådets eller kapellrådets beslut fått laga kraft ska domkapitlet utfärda tjänsteförordnande för den som utsetts till tjänsten.

KL 6 kap. 11 § 1 mom. 5 punkten, ***Undantag från det offentliga ansökningsförfarandet***

Anställning i ett tjänsteförhållande kan ske utan ansökningsförfarande när

- - -

5) den som utsetts till en tjänst säger upp sig före den dag då tjänsteutövningen ska inledas och till tjänsten utses någon annan som sökt tjänsten och som uppfyllde behörighetsvillkoren när ansökningstiden löpte ut,

- - - -

KL 24 kap. 11 § 1 och 2 mom. ***Delgivning***

Parterna ska för kännedom sändas ett protokollsutdrag som gäller beslutet jämte anvisning om rättelseyrkande eller besvärsanvisning, interimistiska beslut, kallelser och andra sådana meddelanden särskilt per brev, om de inte har getts till parten skriftligen vid sammanträdet. Delgivningen anses ha skett den sjunde dagen efter att brevet har sänts, om det inte visas att delgivningen har skett senare.

En församlingsmedlem anses ha fått del av beslutet när protokollet eller underställnings- eller besvärsmyndighetens beslut har lagts fram offentligt.

KL 25 kap. 3 § 1 och 4 mom. ***Framläggande av protokoll***

Protokoll över sådana beslut av organ eller tjänsteinnehavare över vilka en församlingsmedlem kan framställa rättelseyrkande eller anföra besvär ska efter justering hållas offentligt framlagda med en anvisning om rättelseyrkande eller en besvärsanvisning som fogats till dem så som det på förhand har meddelats på församlingens eller den kyrkliga samfällighetens anslagstavla.

- - - -

Protokollet eller beslutet ska hållas framlagda åtminstone under den tid som reserverats för rättelseyrkande eller anförande av besvär.

4.3 En enda sökande

Om endast en behörig sökande har sökt tjänsten kan domkapitlet på begäran av kyrkofullmäktige eller församlingsrådet förklara tjänsten ledig på nytt. Detsamma gäller situationer där en ny ledigförklaring anses ligga i församlingens intresse. Då har det ingen betydelse om tjänsten sökts av flera personer. (KO 6:17)

Om det innan tjänsten förklarades ledig på nytt bara fanns en enda behörig sökande och inga nya behöriga sökande anmäler sig under den nya ansökningstiden, utfärdar domkapitlet på begäran av kyrkofullmäktige eller församlingsrådet tjänsteförordnande för den enda sökanden. Domkapitlet kan också av grundad anledning besluta att tjänsten inte ska tillsättas. Tjänsten ska då förklaras ledig på nytt inom ett år från ansökningstidens utgång.

Om åsikterna i församlingen går i sär så att en del vill att den enda sökanden ska få tjänsteförordnande och en del begär att tjänsten förklaras ledig på nytt ska frågan avgöras genom omröstning i kyrkofullmäktige. Det är fråga om behandlingen av ett ärende där avgörandet står mellan en begäran om nytt ansökningsförfarande och fortsatt behandling i ett organ. Det är därmed inte fråga om val, utan om omröstning enligt 7 kap. 4 § 2 mom. i kyrkolagen som inte får genomföras med slutna sedlar.

Om majoriteten vid omröstningen är för fortsatt behandling av ärendet, innebär det att val ska förrättas av organet. Valet ska förrättas på det sätt som anges i 7 kap. 4 § 3 mom. i kyrkolagen.

5 HANDLINGAR

5.1 Handlingarnas offentlighet

Enligt 25 kap. 8 § i kyrkolagen tillämpas i de kyrkliga myndigheternas verksamhet lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999, offentlighetslagen), om inte annat följer av kyrkolagen. Utgångspunkten i offentlighetslagen är att offentlighetsprincipen är primär. Erhållandet av uppgifter får inte begränsas utan saklig och i lag föreskriven grund, och inte mer än vad som är nödvändigt för det intresse som skyddas. När begäran om upplysningar gäller handlingar som inte ännu blivit offentliga och utlämnandet av en uppgift är beroende av myndighetens prövning ska utlämnandet av upplysningar övervägas noggrant.

Allmän rätt att få uppgifter

Offentliga handlingar	Var och en har rätt att på begäran ta del av uppgifter i offentliga handlingar. Den som begär uppgifter behöver inte utreda sin identitet eller motivera sitt behov av information. Uppgifterna utlämnas på begärt sätt. (MyndOffL 8 §, 9 § och 13–16 §)
Handlingar som inte ännu är offentliga	Utlämnande av uppgifter ur en handling som ännu inte är offentlig på det sätt som anges i 6 och 7 § är beroende av myndighetens prövning. Prövningsrätten är dock begränsad. Uppgifter lämnas ut på begäran om det inte finns någon saklig och i lag föreskriven grund för att begränsa utlämnandet av uppgifter. Begränsandet kan endast grunda sig på ett behov av att skydda uppgifter (MyndOffL 9 § 2 mom., 13–17 §)
Sekretessbelagda handlingar	Uppgifter kan utlämnas på begäran endast om den som begär uppgifterna har fått samtycke av den till vars skydd sekretessplikt har föreskrivits eller om det i offentlighetslagen eller någon annan lag särskilt har tagits in bestämmelser om rätten att lämna ut eller att få uppgifter (MyndOffL 10 § och 26 §).

Parts rätt att få uppgifter

Offentliga handlingar	Uppgifter ska utlämnas på begäran. Den som begär uppgifter behöver inte utreda sin identitet eller motivera sitt behov av information. Uppgifterna utlämnas på begärt sätt. (MyndOffL 8 §, 9 § och 13–16 §)
Handlingar som inte ännu är offentliga	Uppgifter ska utlämnas på begäran om de kan eller har kunnat påverka behandlingen av ärendet. Rätten att få uppgifter gäller dock inte om det är fråga om en föredragningspromemoria, ett beslutsförslag eller någon annan därmed jämförbar handling som har upprättats av en myndighet för beredning av ett ärende, så länge myndigheten ännu behandlar ärendet. Rätt att ta del av en handling föreligger inte heller när utlämnande av uppgifter ur handlingen skulle strida mot ett synnerligen viktigt allmänt intresse, ett barns intresse eller ett annat synnerligen viktigt enskilt intresse. (MyndOffL 11 §)
Sekretessbelagda handlingar	Uppgifter ska utlämnas på begäran om de kan eller har kunnat påverka behandlingen av ärendet. Rätten att få uppgifter begränsas av ett synnerligen viktigt allmänt intresse, ett barns intresse eller ett annat synnerligen viktigt enskilt intresse (MyndOffL 11 §)

Rätt att ta del av uppgifter som gäller en själv

Offentliga handlingar	Uppgifter ska utlämnas på begäran. Den som ber om uppgifter behöver inte utreda sin identitet eller motivera sitt behov av information. Uppgifterna utlämnas på begärt sätt. (MyndOffL 8-9 § och 13–16 §)
Handlingar som inte ännu är offentliga	Uppgifter ska utlämnas på begäran. Rätten att få uppgifter begränsas av bl.a. ett synnerligen viktigt allmänt intresse, ett barns intresse eller ett annat synnerligen viktigt enskilt intresse. (MyndOffL 12 §)
Sekretessbelagda handlingar	Uppgifter ska utlämnas på begäran. Rätten att få uppgifter begränsas av bl.a. ett synnerligen viktigt allmänt intresse, ett barns intresse eller ett annat synnerligen viktigt enskilt intresse. (MyndOffL 12 §)

5.1.1 Ansökningshandlingar

Handlingar som skickats till myndigheterna, såsom tjänsteansökningar, blir offentliga när myndigheten har fått dem (MyndOffL 7 §). En ansökan som skickats till en myndighet kan dock efter att den blivit offentlig innehålla sekretessbelagda uppgifter. Om en ansökan innehåller till exempel uppgifter om den sökandes hälsotillstånd, familjeliv, föreningsverksamhet eller fritidssysselsättningar är dessa uppgifter sekretessbelagda (MyndOffL 24 § 1 mom. 25 och 32 punkten). Uppgifterna om den sökandes namn, ålder, arbetserfarenhet och övriga behörighet är däremot offentliga. Sålunda kan till exempel namnen på alla sökande ges till medierna även om någon av dem har önskat att hans eller hennes namn inte offentliggörs. I sådana fall hör det dock till god förvaltningssed att man då uppger vilka av de sökande som har önskat att deras namn ska vara sekretessbelagda under ansökningsförfarandet.

5.1.2 Handlingar som gäller jämförelse av sökande

Meritjämförelse

Enligt jämställdhetslagen ska arbetsgivaren alltid göra en meritjämförelse om det finns både män och kvinnor bland de sökande. I meritjämförelsen beaktas den sökandes utbildning, tidigare arbetserfarenhet samt hans eller hennes sådana egenskaper, kunskaper och färdigheter (lämplighet) som är till fördel i skötseln av uppgifterna. I allmänhet uppgörs också ett sammandrag över de sökande.

Ett sammandrag som görs upp över de sökande är offentligt med stöd av 6 § 1 mom. 8 punkten i offentlighetslagen efter att det slutgiltiga beslutet har fattats, dvs. när tjänstevalet har förrättats (med undantag för sekretessbelagda uppgifter). Eftersom sammandraget blir offentligt efter att beslutet fattats ska i det endast tas in offentliga uppgifter såsom den sökandes namn, utbildning, arbetserfarenhet och annan behörighet. Den sökandes personbeteckning får hanteras endast i de situationer som anges i 13 § i personuppgiftslagen (523/1993). Eftersom den sökande bifogar ett matrikelutdrag till sin ansökan är det inte motiverat att i sammandraget specificera personen med personbeteckning. Personbeteckningen är också en sekretessbelagd uppgift.

En meritjämförelse som upprättats av en myndighet blir i allmänhet offentlig när beslutet i ärendet fattats, dvs. när tjänstevalet har förrättats (6 § 1 mom. 8 punkten i offentlighetslagen). I meritjämförelsen tas dock ofta in uppgifter som är sekretessbelagda enligt 24 § i offentlighetslagen. Enligt 1 mom. 29 punkten i denna bestämmelse är handlingar som innehåller uppgifter om de bedömningar som gjorts vid valet av en anställd ovillkorligen sekretessbelagda. Meritjämförelsen är åtminstone delvis sekretessbelagd när den innehåller bedömningar om den sökandes lämplighet för det aktuella tjänsteuppdraget.

Vilken rätt den person som sökt tjänsten, dvs. en part, har att få sekretessbelagda uppgifter ska övervägas med avseende på viktiga allmänna eller enskilda intressen. Den sökande har i allmänhet rätt att ta del av den bedömning som gäller honom eller henne själv.

Intervjurapport

Intervjun är ett centralt arbetsredskap i urvalsprocessen och används i alla valsituationer. Syftet är att samla information som stöd för valbeslutet. Intervjun grundar sig på befattningsbeskrivningen för tjänsten som i fråga om kyrkoherdar anges såväl i 6 kap. 13 § i kyrkoordningen som i de särskilda behoven för tjänsten, vilka församlingen meddelat på förhand. Även den sökande har möjlighet att i intervjun få information om tjänsten och bilda sig en uppfattning om organisationens kultur och praxis. En rapport kan sammanställas över intervjun.

En intervjurapport som upprättats av en myndighet blir i allmänhet offentlig när beslut i ärendet fattats, dvs. när tjänstevalet har förrättats (6 § 1 mom. 8 punkten i offentlighetslagen). I intervjurapporten tas dock ofta in uppgifter som är sekretessbelagda enligt 24 § i offentlighetslagen. Enligt 1 mom. 29 punkten i denna bestämmelse är handlingar som innehåller uppgifter om de bedömningar som gjorts vid valet av en anställd ovillkorligen sekretessbelagda. Om intervjurapporten innehåller en bedömning som intervjuarbetsgruppen har gjort om den intervjuades lämplighet för det aktuella tjänsteuppdraget, är intervjurapporten sekretessbelagd åtminstone till denna del.

Vilken rätt den person som sökt tjänsten, dvs. en part, har att få sekretessbelagda uppgifter ska övervägas med avseende på viktigt allmänt eller enskilt intresse. Den sökande har i allmänhet rätt att ta del av den bedömning som gäller honom eller henne själv.

Lämplighetsbedömning

Resultatet av lämplighetsbedömningen kompletterar den information som erhållits i intervjun och är ett sätt att komplettera den kännedom som den utnämnande myndigheten har om de sökandes förmåga till exempel om man inte tillräckligt väl känner till de personliga egenskaperna hos de sökande som visat sig mest förtjänstfulla utifrån handlingarna och intervjun.

Användningen av lämplighetsbedömningar i beredningen av tjänsteutnämningar har till exempel inom statsförvaltningen utom med jämställdhetssynvinkeln motiverats på följande sätt:

- Bedömningen placerar alla sökande i samma utgångsläge och behandlar dem således sinsemellan likvärdigt oberoende av kön eller olikheter i kultur- eller annan bakgrund. Förfarandet svarar på så sätt mot kravet på likabehandling.

- Bedömningen fungerar som ett redskap för anställning utifrån yrkesmässiga grunder eftersom den mäter de sökandes funktionella färdigheter uttryckligen med avseende på de aktuella arbetsuppgifterna.
- Bedömningen ger dem som ska besluta om utnämningen en ytterligare dimension inför beslutsfattandet utöver de traditionella urvalsmetoderna. Lämplighetsbedömningen utgör en del av urvalsförfarandet, och den myndighet som beslutar om tjänsteutnämningen kan utnyttja resultatet av bedömningen i sitt beslut.
- Bedömningen görs oftast av en utomstående instans, vilket ökar förfarandets objektivitet.

Om avsikten är att resultaten av den lämplighetsbedömning som domkapitlet låtit göra också ska delges församlingen är det god förvaltningssed att be den sökande om samtycke till detta samtidigt som han eller hon tar ställning till sitt deltagande i bedömningen.

Enligt 24 kap. 1 mom. 29 punkten i offentlighetslagen är uppgifter om psykologiska test och andra motsvarande lämplighetsbedömningar alltid sekretessbelagda. En parts rätt att ta del av uppgifterna ska bedömas med avseende på allmänt och enskilt intresse. Den sökande har i allmänhet rätt att ta del av den bedömning som gäller honom eller henne själv.

Domkapitlets utlåtande

I indirekt val av kyrkoherde ger domkapitlet ett utlåtande om dem som sökt tjänsten. Tidpunkten när utlåtandet blir offentligt kan enligt 6 § 1 mom. 8 punkten i offentlighetslagen granskas ur två olika synvinklar. Utlåtandet blir i allmänhet offentligt när det undertecknats av myndigheten eller bekräftats på motsvarande sätt. Innehållet i bestämmelsen är dock tvetydigt. Det material som myndigheten använt internt vid beredningen av beslutet blir offentligt först när beslut fattats i ärendet. Även om utlåtandet utgör en del av den enhetliga processen för tillsättandet av tjänsten är domkapitlet en annan myndighet än församlingens kyrkofullmäktige eller församlingsrådet som fattar beslutet. Det torde då kunna anses att den tidpunkt då utlåtandet blir offentligt är den tidpunkt då det undertecknas.

Utlåtanden innehåller dock i allmänhet en personbedömning i fråga om vilket utlåtandet är sekretessbelagt (24 kap. 1 mom. 29 punkten i offentlighetslagen). Utlåtandets partsoffentlighet ska bedömas utgående från de ovan nämnda synvinklarna. Särskilt viktigt är övervägandet om utlåtandet innehåller resultatet av en lämplighetsbedömning som eventuellt gjorts av någon utomstående.

Ärendets behandling i ett organ

Indirekt kyrkoherdeval förrättas antingen i kyrkofullmäktige där ärendena behandlas offentligt eller i församlingsrådet där ärendena behandlas bakom stängda dörrar. När kyrkofullmäktige muntligt behandlar bedömningar av de sökandes person, dvs. sekretessbelagda uppgifter, ska kyrkofullmäktige vid behov besluta att dess sammanträde är slutet i fråga om den diskussion som gäller bedömningarna. Den allmänna diskussionen om de sökande är däremot inte nödvändigtvis sekretessbelagd personbedömning om där inte förs fram sekretessbelagda uppgifter som framgår av det skriftliga material som delats ut till organets medlemmar. Personbedömningar kan också behandlas under en separat förhandling som förs bakom stängda dörrar och själva valsituationen på kyrkofullmäktiges sammanträde kan då vara offentlig.

KL 7 kap. 6 § ***Sammanträdes offentlighet***
Kyrkofullmäktiges sammanträden är offentliga, om inte fullmäktige i fråga om något visst ärende beslutar annorlunda.
Övriga församlingsinstitutioners sammanträden är inte offentliga.

Domkapitlets kungörelse om valkandidaterna

Domkapitlets kungörelse om kandidaterna i direkt kyrkoherdeval är alltid en offentlig handling. Kungörelsen ska därför inte innehålla uppgifter som enligt lag är sekretessbelagda.

I valkungörelsen meddelas i allmänhet valdagen för direkt kyrkoherdeval, vilka av de sökande som uppförts på förslag och deras förslagsrum. Kungörelsen innehåller i allmänhet också uppgifter om de nuvarande tjänsterna som de som uppförts på förslag innehar samt uppgifter om deras utbildning och tidigare arbetserfarenhet som anses stödja eller annars vara till nytta i skötseln av den lediga tjänsten.

5.1.3 Förteckning över röstberättigade i direkt kyrkoherdeval

Bestämmelser om offentlighet för en förteckning över röstberättigade finns i 25 kap. 8a § i kyrkolagen. Var och en har rätt att ta del av förteckningen över röstberättigade i direkt kyrkoherdeval under den tid då förteckningen finns offentligt framlagd. Förteckningen över röstberättigade ska utan personbeteckningar hållas framlagd för påseende i minst fyra timmar under två på varandra följande vardagar som följer på granskningen av förteckningen, dock inte lördagar.

Förteckningen över röstberättigade ska vara sekretessbelagd vid andra tidpunkter än den som avses i föregående stycke. Sekretessen hindrar inte att uppgifter i förteckningen lämnas ut till den som behöver dem för att klarlägga sin rösträtt.

Förteckningen får inte lämnas ut för kopiering eller fotografering, och kopior av den får inte ges ut. Den som är antecknad i förteckningen har dock rätt att

avgiftsfritt få ett utdrag av de uppgifter som antecknats om honom eller henne i förteckningen. Den som har begärt att bli upptagen i förteckningen har rätt att få uppgift om handlingar i anslutning till behandlingen av ärendet i enlighet med bestämmelserna i 11 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (en parts rätt att få uppgift om innehållet även i andra än offentliga handlingar under de förutsättningar som anges i lag).

I fråga om förteckningens offentlighet och behandlingen av den gäller i övrigt bestämmelserna i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och i personuppgiftslagen.

KL 24:15. 8 a §, ***Offentlighet för en förteckning över röstberättigade***

Var och en har rätt att ta del av förteckningen över röstberättigade för församlingsval och direkta kyrkoherdeval under den tid då förteckningen finns offentligt framlagd. Förteckningen får inte lämnas ut för kopiering eller fotografering, och kopior av den får inte ges ut. Den som är antecknad i förteckningen har dock rätt att avgiftsfritt få ett utdrag av de uppgifter som antecknats om honom eller henne i förteckningen. Den som har begärt att bli upptagen i förteckningen har rätt att få uppgift om handlingar i anslutning till behandlingen av ärendet i enlighet med bestämmelserna i 11 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Förteckningen över röstberättigade i församlingsval och direkt kyrkoherdeval ska vara sekretessbelagd vid andra tidpunkter än den som avses i 1 mom. Sekretessen hindrar inte att uppgifter i förteckningen lämnas ut till den som behöver dem för att klarlägga sin rösträtt.

I fråga om förteckningens offentlighet och behandlingen av den gäller i övrigt bestämmelserna i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och i personuppgiftslagen.

KVO 2 kap. 8 § ***Framläggande av röstlängd***

Röstlängden ska med undantag för personbeteckningar hållas framlagd för granskning under tillsyn i minst fyra timmar under två på varandra följande vardagar som följer på justeringen av röstlängden, dock inte på en lördag. Under den ena dagen ska röstlängden hållas framlagd klockan 15–19.

I kungörelsen om framläggande ska nämnas

1) när och var röstlängden finns framlagd,

2) hur yrkande på rättelse av röstlängden görs, och

3) när valnämnden sammanträder för att behandla rättelseyrkanden.

Kungörelsen ska anslås på församlingens anslagstavla senast tio dagar innan röstlängden läggs fram och finnas anslagen tills tiden för påseende utgått. Dessutom ska kungörelsen publiceras i en tidning senast fem dagar innan tiden för påseende börjar.

KVO 3 kap. 62 § 1 mom. ***Röstlängd***

Röstlängden vid direkt kyrkoherdeval ska upprättas senast 55 dagar före den första valdagen och justeras senast inom två dagar. På röstlängden och uppdelningen av församlingen i röstningsområden tillämpas vad som bestäms i 6–11 §.

5.2 Förvaring av handlingar

Protokoll över direkt kyrkoherdeval, där valresultatet fastställs, skrivs ut i två exemplar. Valnämnden sänder ett exemplar av protokollen till domkapitlet. Alla röstsedlar ska läggas i ett hållbart omslag som ska tillslutas och förvaras på pastorskansliet i minst fyra år. Om valresultatet överklagas skickas röstsedlarna i allmänhet till den förvaltningsdomstol som behandlar ärendet. I regel förvaras också annat material i anslutning till valet i fyra år, dvs. förteckningen över röstberättigade, valkungörelserna, förhandsröstningshandlingarna med följebrev samt de oöppnade valkuverten och följebreven. Ett exemplar av uträkningarna av valresultatet förvaras varaktigt som bilaga till valnämndens protokoll.

Handlingarna i samband med direkt och indirekt kyrkoherdeval förvaras i övrigt enligt domkapitlets arkivbildningsplan i fråga om domkapitlets handlingar och enligt församlingens arkivbildningsplan i fråga om församlingens handlingar. Domkapitlets, församlingens kyrkofullmäktiges eller församlingsrådets samt församlingens valnämnds protokoll förvaras varaktigt.

Enligt modellen i arkivbildningsplanen förvaras meddelandet om tjänsteansökan och de sökandes ansökningar i två år. Ansökan som gäller den person som valts till tjänsten förvaras minst fram till att hans eller hennes uppgifter har överförts till matrikeln. Ansökan kan också förvaras varaktigt i personens personakt.

Sammandraget av de sökande med uppgifter om deras utbildning, arbetserfarenhet och språkkunskaper förvaras i 10 år. Intervjurapporterna förvaras i 2 år. Resultaten av psykologiska test eller andra motsvarande lämplighetstest och andra handlingar i samband med test förstörs när behandlingen av ärendet är slutförd, dvs. när valbeslutet vunnit laga kraft och den som valts till tjänsten har fått sitt tjänsteförordnande.

KVO 3 kap. 67 § 2 mom. ***Rösträkning, fastställande av valresultat och kungörelse av resultatet***

- - -

Protokollet över direkt kyrkoherdeval ska upprättas i två exemplar. Valnämnden ska skicka det ena exemplaret av protokollet till domkapitlet och ett utdrag ur protokollet tillsammans med en besvärsanvisning till valkandidaterna. Alla röstsedlar ska läggas i ett hållbart omslag som ska tillslutas och förvaras på pastorskansliet i minst fyra år.

I **Kungörelse om förteckningen över röstberättigade**

Kungörelse

I *Xx* församling förrättas kyrkoherdeval _____.

Förteckningen över röstberättigade är framlagd för påseende under tillsyn _____kl. 10–14 och _____kl. 15–19 _____ (*på pastorskansliet eller församlingskansliet),* adress_____ *(besöksadress).*

Alla medlemmar i kyrkan som fyllt 18 år senast på den första valdagen ____ har antecknats som röstberättigade i förteckningen över röstberättigade, förutsatt att de har registrerats som närva-

Valnämnden behandlar begäranden om omprövning på sitt möte _____kl. _____.

Ort xx.xx.20xx

För valnämnden i *Xx* församling

Ordförande *XX*

(På kungörelsen som läggs upp på anslagstavlan och bifogas till protokollet antecknas:)

Kungörelsen har varit framlagd på *Xx* församlings anslagstavla *xx*.xx.-xx.xx.20xx.
Kungörelsen har publicerats i tidningen *Xxxx*.xx.20xx.

Ordförande *XX*

II **Kungörelse om valförrättning och förhandsröstning**

KUNGÖRELSE

I X församling förrättas _____ kyrkoherdeval.

Kyrkoherdevalet inleds på söndag _____ klockan _____ i _____ och avslutas klockan_____. På måndag _____ börjar röstningen i _____ klockan ____ och avslutas klockan ___.

Förhandsröstning i kyrkoherdevalet förrättas på församlingens pastorskansli/församlingskansli_____ (adress) från och med måndag xx.xx.20xx till fredag xx.xx.20xx varje dag klockan 9–18.

Dessutom ordnas förhandsröstning på följande ställen:

Måndag–onsdag (xx.xx.-xx.xx.20xx) _____ klockan 10–20.
Torsdag (xx.xx.20xx) i _____ klockan 9–17.
Fredag (xx.xx.20xx) i _____ klockan 9–17.

En röstberättigad vars rörelse- eller funktionsförmåga är så begränsad att han eller hon inte utan oskäliga svårigheter kan ta sig till röstnings- eller förhandsröstningsstället får förhandsrösta hemma under förhandsröstningsveckan. Personen, eller någon annan som han eller hon utsett, ska lämna in en skriftlig begäran om hemmaröstning till pastorskansliet/församlingskansliet senast xx.xx.20xx före kl. 16.00. Närståendevårdare enligt lagen om stöd för närståendevård (937/2005) får också rösta i samband med hemmaröstningen. Anmälningsblanketter för hemmaröstning fås på pastorskansliet/församlingskansliet.

Utöver de sedvanliga öppettiderna håller pastorskansliet/församlingskansliet öppet xx.xx.20xx till kl. 16.00. Telefonnumret till pastorskansliet/församlingskansliet är xxxx xxxx.

Ort xx.xx.20xx

För valnämnden i Xx församling

Ordförande XX

MEDDELANDE OM RÖSTRÄTT I KYRKOHERDEVALET I X FÖRSAMLING XX.XX.20XX (- XX.XX.20XX)

Mottagare *(Den röstberättigades namn och adress)*

Källa: Kyrkans medlemsdatasystem x.x.20xx

Ni har rösträtt i det direkta kyrkoherdevalet som förrättas på <u>söndag xx.xx.20xx</u>. På valdagen kan ni rösta endast vid det röstningsställe som anges på detta meddelandekort.

Röstningsområde	Röstningsställe på valdagen
(Röstningsområdets namn)	*(Adress och öppettider)*

Alternativt kan ni rösta på förhand vid något av församlingens förhandsröstningsställen under perioden <u>xx. – xx.xx.20xx</u> klockan 9–18. Vissa förhandsröstningsställen kan ha öppet kortare tid.

Anvisningar och information om röstningen

Vad ska jag ha med mig när jag röstar? Den röstande är skyldig att styrka sin identitet för valfunktionären på röstningsstället. **Ta alltså med ett identitetsbevis.** Som identitetsbevis godkänns t.ex. identitetskort, pass, körkort eller motsvarande annan legitimationshandling med foto. Utöver identitetsbeviset är det bra att ha med detta meddelandekort, men det går att rösta utan det också.

Hur röstar jag? Ni röstar på en kandidat genom att göra en synlig anteckning på den del av röstsedeln där kandidatens namn finns. Anteckningen på röstsedeln ska vara så tydlig att inget tvivel kan uppstå om vilken kandidat som avses. På röstsedeln får inte göras andra anteckningar. Anteckningen ska göras i valbåset så att valhemligheten bevaras. Om er förmåga att göra en röstningsanteckning är väsentligt nedsatt får ni ta hjälp av en person som ni har utsett eller en valfunktionär.

Vilken kandidat kan jag rösta på? I kyrkoherdeval kan ni endast rösta på de kandidater som anges på röstsedeln. Kungörelsen om de föreslagna kandidaterna finns till påseende bland annat på den egna församlingens röstningsställen.

Var finns närmare information om förhandsröstningsställena? Närmare information om förhandsröstningsställena och deras öppettider finns på den egna hemförsamlingens webbplats och i (*tidning*).

Hur kan jag förhandsrösta hemma? Hemmaröstningen är avsedd för röstberättigade personer vars rörelse- eller funktionsförmåga är så begränsad att de inte utan oskäliga svårigheter kan ta sig till röstnings- eller förhandsröstningsstället samt för deras närståendevårdare. I sådana fall får man rösta hemma på förhand. Anmälan till hemmaröstning ska göras skriftligt eller per telefon till församlingens pastorskansli eller kansli. Anmälan ska vara framme senast xx.xx.20xx före kl. 16. Närmare information och anmälningsblanketter fås från församlingen.

FÖLJEBREV

Fylls i på förhandsröstningsstället, om detta meddelandekort används som följebrev

Valmyndighet *(Valnämndens kontaktuppgifter)*

(Den röstberättigades uppgifter)

Valfunktionären fyller i Jag intygar att röstningen har skett på det sätt som bestäms i kyrkolagen och valordningen för kyrkan.		**Den röstande fyller i** Jag försäkrar att jag personligen med bevarande av valhemligheten har fyllt i röstsedeln/röstsedlarna, lagt in den/dem hopvikt i valkuvertet och tillslutit kuvertet.
Datum / 20xx	Förhandsröstningsställe Valfunktionärens underskrift	Den röstandes underskrift Namnförtydligande och personbeteckning

Mall för följebrev som används vid förhandsröstning Bilaga 3

FÖLJEBREV
Förhandsröstning

Mottagare

Kyrkoherdeval i x församling 20….
VALNÄMNDEN
Adress

Texta tydligt

a) Den röstandes efternamn (även tidigare)
b) Förnamn (även tidigare)
c) Personbeteckning
e) Den röstandes postadress
Jag försäkrar att jag personligen med bevarande av valhemligheten har fyllt i röstsedeln, lagt in denna hopvikt i valkuvertet och tillslutit kuvertet. Den röstandes underskrift Följebrevet ska undertecknas i valförrättarens närvaro.

VALFÖRRÄTTAREN FYLLER I	Förhandsröstningsställe	Datum
	Jag intygar att ovan nämnda person har förhandsröstat på det sätt som anges i valordningen för kyrkan.	

Mall för valsedel för kyrkoherdeval

Bilaga 4

Viks här

KYRKOHERDEVAL I **ÖSTRA FÖRSAMLINGEN** **2014**	I första förslagsrum **Nelly NÄSLUND** II kaplan i norra församlingen	I andra förslagsrum **Mats MATTSSON** Kyrkoherde i södra församlingen	I tredje förslagsrum **Hans HANSSON** Kyrkoherde i västra församlingen

KYRKOHERDEVAL I **ÖSTRA FÖRSAMLINGEN** **2014**	I första förslagsrum **Mats MATTSSON** Kyrkoherde i södra församlingen	I andra förslagsrum **Nelly NÄSLUND** II kaplan i norra församlingen

Åtgärd	Tidpunkt	Åtgärden genomförs av
1. Definiering av församlingens behov och arbetsuppgifterna i tjänsten	När man vet att tjänsten ska ledigförklaras eller när tjänsten inrättas	**Kyrkofullmäktige eller församlingsrådet**
2. Utlåtande om förrättande av val och utseende av valnämnd	När man vet att tjänsten ska ledigförklaras eller när tjänsten inrättas	**Kyrkofullmäktige eller församlingsrådet**
	✓ Innan ställning tas till valsättet ska tid reserveras för diskussion bland församlingsmedlemmarna ✓ Eventuellt beslut om röstningsområden	
3. Ledigförklarande av en tjänst	När tjänsten ledigförklarats och när de ovannämnda uppgifterna från församlingen har skickats till domkapitlet	**Domkapitlet**
	✓ Ansökningstiden är minst 14 dagar ✓ Platsannonsen publiceras på lämpligt sätt (t.ex. i en tidning med nationell spridning, på elektroniska rekryteringssidor) ✓ Församlingen kan även publicera en egen annons, men med den ansökningstid som fastställts av domkapitlet; annonsen bör gås igenom med domkapitlet ✓ Tjänsten söks hos domkapitlet ✓ I annonsen ska nämnas kravet på språkkunskap samt vid behov att den som väljs till tjänsten ska visa upp ett straffregisterutdrag enligt 6 § i straffregisterlagen	
4. Undersökning av de sökandes behörighet, valförslag och fastställande av valdag	Efter att ansökningstiden gått ut	**Domkapitlet**
	✓ Innan valförslaget upprättas intervjuar domkapitlet de behöriga sökandena; vid behov lämplighetstest ✓ Domkapitlet ställer kandidaterna i förslagsrum ✓ Domkapitlet bestämmer valdagen och valprovsdagarna ✓ Domkapitlet upprättar valkungörelsen och skickar den till församlingen	
5. Förberedande åtgärder inför valet	Före valet; upprättande av förteckningen över röstberättigade senast 55 dagar före den utsatta valdagen	**Valnämnden**
	✓ Valnämnden upprättar förteckningen över röstberättigade och ser till att den justeras, hålls framlagd, självrättas och vinner laga kraft ✓ Valnämnden beslutar om röstningstider, platser, utser valförrättarna	

	✓ Valnämnden ser till att valmaterialet trycks ✓ Valnämnden upprättar kungörelserna om framläggandet av förteckningen över röstberättigade till påseende, om förhandsröstningen och om röstningen på den egentliga valdagen ✓ Upprättar vid behov meddelandekorten och skickar dem till de röstberättigade 24 dagar före den utsatta valdagen	
6. Förhandsröstning och hemmaröstning	Från den måndag som följer på den söndag som följer efter den sista valprovsdagen till och med fredag ✓ Förrättas på de förhandsröstningsställen som bestämts av valnämnden ✓ Förhands- och hemmaröstningshandlingarna behandlas på fredagen före valdagen genast efter att förhandsröstningen avslutats ✓ Valnämnden kan fatta beslut om att tidigarelägga räkningen av förhandsröster tidigast sex timmar före röstningstiden på den sista valdagen gått ut	**Valnämnden**
7. Val, uträkning av valresultatet samt delgivning av resultatet och ändringssökande	Den första valdagen vid en tidpunkt som fastställs av domkapitlet; uträkning av valresultatet eftervalet ✓ Valresultatet delges alla sökande utan dröjsmål med ett protokollsutdrag och en bifogad besvärsanvisning ✓ Protokollet inklusive besvärsanvisning ska efter justeringen finnas framlagt på det sätt som på förhand angetts på församlingens anslagstavla. ✓ Ansökningshandlingarna och protokollsutdraget, där tidpunkterna för delgivningarna antecknats, skickas till domkapitlet ✓ Tiden för sökande av ändring börjar löpa från det att beslutet delgavs	**Valnämnden**
8. Tjänsteförordnande	När valet vunnit laga kraft ✓ Tjänsteförordnandet utfärdas från och med en avtalad/meddelad tidpunkt med beaktande av den valda kandidatens eventuella uppsägningstid från sitt tidigare uppdrag	**Domkapitlet**

Åtgärd	Tidpunkt	Åtgärden genomförs av
1. Definiering av församlingens behov och arbetsuppgifterna i tjänsten	När man vet att tjänsten ska ledigförklaras eller när tjänsten inrättas	**Kyrkofullmäktige eller församlingsrådet**
2. Begäran om förrättande av indirekt kyrkoherdeval	När man vet att tjänsten ska ledigförklaras eller när tjänsten inrättas ✓ Innan begäran framställs ska tid reserveras för diskussion bland församlingsmedlemmarna	**Kyrkofullmäktige eller församlingsrådet**
3. Ledigförklarande av en tjänst	När tjänsten ledigförklarats och när de ovannämnda uppgifterna från församlingen har skickats till domkapitlet ✓ Ansökningstiden är minst 14 dagar ✓ Platsannonsen publiceras på lämpligt sätt (t.ex. i en tidning med nationell spridning, på elektroniska rekryteringssidor) ✓ Församlingen kan även publicera en egen annons, men med den ansökningstid som fastställts av domkapitlet; annonsen bör gås igenom med domkapitlet ✓ Tjänsten söks hos domkapitlet ✓ I annonsen ska nämnas kravet på språkkunskap samt vid behov att den som väljs till tjänsten ska visa upp ett straffregisterutdrag enligt 6 § i straffregisterlagen ✓ Domkapitlet utser också valberedaren för valet som förrättas i församlingens organ	**Domkapitlet**
4. Undersökning av de sökandes behörighet samt utlåtande	Efter att ansökningstiden gått ut ✓ Innan utlåtandet ges intervjuar domkapitlet de behöriga sökandena; vid behov lämplighetstest ✓ Domkapitlet kan också upprätta ett sammandrag över de sökande ✓ Domkapitlets utlåtande och de sökandes ansökningar skickas till församlingen	**Domkapitlet**
5. Intervju och utarbetande av meritjämförelse	Före valet som förrättas i organet ✓ Kyrko- eller församlingsrådet kan själv intervjua de sökande eller låta en arbetsgrupp som det tillsatt sköta intervjuerna ✓ Intervjun kan också göras i kyrkofullmäktige ✓ Av den sökande kan förutsättas t.ex. en provgudstjänst och en presentation för församlingsmedlemmarna/de förtroendevalda under en öppen intervju med de sökande ✓ På basis av ansökningarna, domkapitlets utlåtande, intervjuerna och de eventuella proverna upprättas en meritjämförelse	**Kyrko- eller församlingsrådet**

6. Val	Kyrkofullmäktiges eller församlingsrådets möte	**Kyrkofullmäktige eller församlingsrådet**
	✓ Som grund för beslutet används kyrkorådets eller beredarens/föredragandens beslutsförslag och motivering ✓ Förvaltningslagen förutsätter ingen motivering om valet förrättas i ett organ med flera medlemmar. De urvalskriterier som påverkar valet bör dock antecknas, likaså bör man sträva efter att anteckna motiveringen till valet också när valresultatet är ett annat än beslutsförslaget ✓ Vid personval ska jämställdhetslagen tillämpas ✓ Om endast en sökande eller församlingens intresse kräver det kan kyrkofullmäktige eller församlingsrådet begära att tjänsten ledigförklaras på nytt; då börjar processen om från punkt 3. ✓ Valet förrättas vid behov i två omgångar, varvid de två sökande som fått flest röster deltar i den andra omgången ✓ Valbeslutet är villkorligt, om en förutsättning för tjänsteförordnande är att ett straffregisterutdrag visas upp	
7. Delgivning av valresultat, ändringssökande	Efter valet	**Kyrkofullmäktige eller församlingsrådet**
	✓ Valresultatet delges alla sökande utan dröjsmål med ett protokollsutdrag och en bifogad anvisning om hur man begär omprövning eller besvärsanvisning ✓ Protokollet inklusive anvisningar om hur man begär omprövning eller en besvärsanvisning ska efter justeringen finnas framlagda på det sätt som på förhand angetts på församlingens anslagstavla. ✓ Ansökningshandlingarna och protokollsutdraget, där tidpunkterna för delgivningarna antecknats, skickas till domkapitlet ✓ Tiden för sökande av ändring börjar löpa från det att beslutet delgavs	
8. Tjänsteförordnande	När församlingens valbeslut vunnit laga kraft	**Domkapitlet**
	✓ Tjänsteförordnandet utfärdas från och med en avtalad/meddelad tidpunkt med beaktande av den valda kandidatens eventuella uppsägningstid från sitt tidigare uppdrag ✓ Om antalet röster under andra omgången i ett val som förrättas av församlingen är lika ska domkapitlet utfärda tjänsteförordnade för någon av de sökande som fått de flesta rösterna, med beaktande av vad som anges i 6 kap. 16 § 3 mom. i kyrkoordningen.	

Handboken grundar sig dels på betänkandet Förvaltningsförfarandet vid val av kaplan (Centralförvaltningen för Ev.luth. kyrkan i Finland, Serie B 2003:2), som utarbetades av en arbetsgrupp som tillsattes av biskopsmötet 2001, dels på betänkandet Informationspraxis och administrativa anvisningar vid kyrkoherde- och biskopsval (Centralförvaltningen för Ev.luth. kyrkan i Finland, Serie C 2006:10), som utarbetades av en arbetsgrupp som tillsattes av Kyrkostyrelsen 2006. Anvisningarna har dock uppdaterats för att svara mot gällande bestämmelser.

Bestämmelserna om kyrkoherdeval i kyrkolagen, kyrkoordningen och valordningen för kyrkan reviderades från början av 2014. Dessutom trädde en nästan helt ny valordning för kyrkan i kraft 1.7.2014 (416/2014).

UNIGRAFIA 2015

KYRKOSTYRELSEN

ISBN 978-951-789-495-1 (hft)
ISBN 978-951-789-496-8 (PDF)

9 789517 894951

EV. LUTH.
KYRKAN
I FINLAND

evl.fi